

OOST-GELDERLAND

JAARGANG 13 | NUMMER 6 | JANUARI 2017

BUSINESS

REGIONAAL ZAKENMAGAZINE VOOR DE ACHTERHOEK

Maria van der Heijden over MVO-trends in 2017

**'INVESTEREN IN
DUURZAME WINST LOONT'**

*"Investeren in
duurzaamheid loont"*

**IT-NESTOR JAN BAAN:
"DE IT VERDWIJNT"**

WEG MET OVERTOLLIG VET OP UW PROBLEEMZONES!

UltiMed® Contour

Bent u niet tevreden met wat u in de spiegel ziet? Wilt u snel van overtollig vet op uw probleemzones af, uw bierbuikje kwijtraken, een strakkere huid, of korte metten maken met cellulite? Dan heeft Finesse Bodyline Clinic de oplossing.

WEG MET OVERTOLLIG VET OP UW PROBLEEMZONES!

Heeft u een druk leven en weinig tijd om te sporten? Bereikt u met diëten niet het gewenste resultaat? Finesse Bodyline Clinic ontwikkelde UltiMed® Contour waarbij hardnekkige vetrolletjes die met lijnen of sporten niet weggaan, definitief verdwijnen! Deze methode is niet alleen geschikt voor vrouwen, maar ook voor mannen die willen afrekenen met een bierbuikje, borstvorming of lovehandles. UltiMed® Contour voorkomt dat er weer nieuwe vetopslag ontstaat.

Per behandeling kunt u gemiddeld 2-4 cm kwijtraken. De meeste personen hebben twee of drie behandelingen nodig voor het gewenste effect. Snel en blijvend resultaat dus!

FACELIFT ZONDER OPERATIE

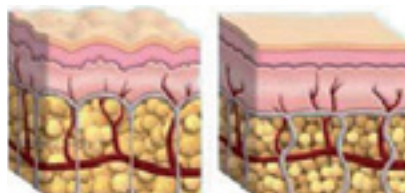
Wilt u een frisse uitstraling? Finesse Bodyline Clinic biedt Ultherapie, een facelift zonder operatie met behulp van geluidsgolven. Uw huid wordt elastischer, gladder en steviger!

BEKEND VAN DE MEDIA

Benieuwd hoe wij te werk gaan? Bijna elk weekend is Finesse Bodyline te zien op TV, van DWDD tot Life is Beautiful. Volg onze cliënten live tijdens de behandelingen en bekijk de resultaten zelf. Adjiedj Bakas, één van de bekendste trendwatchers van Nederland, tipt Finesse in zijn boek 'Trends 2017' als ideale pijnloze methode om een aantal centimeters slanker te worden.

SINAASAPPELHUID BEU?

Bijna iedere vrouw heeft het, en heeft er een hekel aan: cellulite. Finesse Bodyline Clinic helpt u door middel van de VelaShape techniek van uw sinaasappelhuid af. Hiervoor wordt onder andere met vacuüm en infrarood de structuur en de elasticiteit van de huid verbeterd.

cellulite

gezonde huid

UltiMed® Contour

VEILIG • BLIJVEND • VERJONGEND

Nieuwsgierig of deze behandelingen ook voor u geschikt zijn? Maak dan een afspraak voor een vrijblijvend advies op maat

DE VOORDELEN VAN ONZE BEHANDELMETHODES:

- GEEN LITTEKENS
- GEEN OPERATIE
- GEEN INJECTIES
- DISCREET
- MOOI RESULTAAT
- VEILIG EN BLIJVEND
- GEEN HERSTELPERIODE

Finesse 10 jaar
Sinds 2007
Bodyline Clinic bv

VEILIG • BLIJVEND • VERJONGEND

VOORWOORD

Nieuw jasje

Voor u ligt de nieuwste editie van Oost-Gelderland business, en wel in een gloednieuw jasje. De zwarte titelbalk en de rode randen hebben plaats gemaakt voor een cover met een frisse uitstraling. Ook het stramien voor de artikelen is onder handen genomen. Zelf zijn wij er erg blij mee!

In deze editie besteden we extra aandacht aan maatschappelijk verantwoord ondernemen in de breedste zin van het woord. Zo geeft Maria van der Heijden, directeur MVO Nederland, alvast een korte toelichting op het MVO Trendrapport 2017. Zij is van mening dat investeren in duurzame winst niet alleen om financiële belangen draait, maar ook om winst voor het menselijk kapitaal. Zelf hebben we ervoor gekozen om extra aandacht aan tweede goede doelen te besteden. The Art of Charity helpt arme boeren in Malawi om op een betere manier mais te verbouwen om toekomstige hongersnood te voorkomen. Stichting LIVA zet zich in voor gezinnen met een zorgintensief kind en biedt hulp, begeleiding en coaching en financiële steun.

Mocht u nog even in de vakantiestemming willen blijven, dan kunt u het artikel over de trends voor 2017 eens doorlezen. Trendwatcher Adjiedj Bakas voorspelt dat oma haar rentree zal maken in ons interieur, in de keuken en in ons huishouden. Genoeg stof om over na te denken!

Met vriendelijke groet,

Sofie Fest
 Hoofdredacteur Oost-Gelderland Business
 sofie@vanmunstermedia.nl

Zakenmagazine voor
de regio Oost-Gelderland

www.oostgelderlandbusiness.nl

JAARGANG 13

Januari, editie 6

REDACTIE ADRES

Postbus 6684, 6503 GD Nijmegen
Kerkenbos 12-24A, 6546 BE Nijmegen
Tel. (024) 373 8505, Fax (024) 373 0933
info@vanmunstermedia.nl

UITGEVER

Michael van Munster

HOOFDREDACTIE

Sofie Fest

REDACTIE BIJDAGEN

Jessica Scheffer, Ely Molenaar

VORMGEVING / OPMAAK

Jan-Willem Bouwman

DRUK

Balmedia

ADVERTENTIE-EXPLOITATIE

VM Sales en Support B.V.

Ton Niesink t: 06-33307044

Joep van der Linden t: 024-6423449

ABONNEMENTEN

Abonnementen kunnen op elk gewenst
tijdstip ingaan met een looptijd tot 31
december en worden automatisch ver-
lengd tenzij de abonnee uiterlijk voor
31 oktober schriftelijk opzegt.

Abonnementsprijs per jaar 39 euro

(incl. 2 vermeldingen op

www.oostgelderlandbusiness.nl)

COPYRIGHTS

Het auteursrecht op de in dit tijdschrift
verschenen artikelen wordt door de
uitgever voorbehouden.

Hoewel de informatie gepubliceerd in
deze uitgave zorgvuldig is uitgezocht
en waar mogelijk gecontroleerd, sluiten
de uitgever en de redactie uitdrukkelijk
iedere aansprakelijkheid uit voor even-
tuele onjuistheden en/of onvolledig-
heid van de verstrekte gegevens.

© 2017 Overname van artikelen is
slechts mogelijk na verkregen schrifte-
lijke toestemming van de uitgever.

Special Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen /Innovatie

- 6 Coverstory MVO Nederland: "Investeren in duurzame winst loont"
 - 9 Business Flitsen
 - 10 Oud-minister Willem Vermeend: "Zet technologie in, anders overleef je het niet"
 - 12 cbt voor resultaat: de mens is de sleutel
 - 14 Mecon: Value engineering, van engineering tot productie
 - 16 Battle voor duurzaamheid
 - 19 The Human Works: "Wij zijn er voor werkgever en werknemer"
 - 20 The Art of Charity: doodgaan voordat de mais geoogst wordt
 - 22 Stichting LIVA: "Het is nu een kwestie van doorpakken"
 - 25 Herwers: "Zakelijk rijden met Hyundai IONIQ wordt in 2017 nog interessanter"
-
- 26 Abascilje: in de steek gelaten door uw bank?
 - 27 Business Flitsen
 - 29 VNO-NCW Achterhoek: NL Next Level: kansen voor iedereen
 - 31 SmartHub Achterhoek: dé Smart Industry-regio
 - 33 Column ETL Dales: de verruimde schenkingsvrijstelling is terug
 - 35 Adjiedj Bakas over de trends in 2017
 - 37 Business Flitsen
 - 41 Column cbt: autonome operators in zelfsturende teams
 - 45 Meetsma Advies brengt structuur in uw organisatie
 - 46 Crowdfunding: miljardenbusiness moet volwassen worden
 - 48 Nestor Jan Baan: "IT verdwijnt"

Het realiseren van een duurzame wereld begint met het delen van persoonlijke verhalen en relaties.

10 "Er moet passie zitten en die passie moet blijven."

16 "Leerlingen zijn in staat om buiten de kaders te denken en komen daardoor minder snel met standaard oplossingen zoals zonnepanelen of afvalscheid

20 "Je moet je voorstellen dat de meeste mensen er onder erbarmelijke omstandigheden wonen."

5

22 Veel gezinnen met zorgintensieve kindjes vallen vaak buiten de zogenaemde 'potjes'.

31 Kennisinstellingen en bedrijven stimuleren de ontwikkeling van technisch talent.

35 De baard is in 2017 uit, een stoppelbaard mag wel.

MARIA VAN DER HEIJDEN OVER MVO-TRENDS IN 2017

“INVESTEREN IN DUURZAME WINST LOONT”

Binnenkort verschijnt het MVO Trendrapport 2017. Hierin presenteert MVO Nederland de trends die de economie en de samenleving ingrijpend beïnvloeden. Voor Oost-Gelderland Business licht Maria van der Heijden, directeur MVO Nederland, alvast een tipje van de sluier op. “Investeren in duurzame winst loont.”

Investeren in duurzame winst draait volgens Van der Heijden niet alleen om financiële belangen. “Het gaat ook om winst voor het menselijk kapitaal. Meer aandacht creëren voor arbeidsparticipatie door mensen met een beperking, duurzame inzetbaarheid, vitaliteit en het optimaal benutten van talent en betrokkenheid van medewerkers. Thema’s als ziekte en gezondheid worden steeds meer een omzet- en imagokans voor ondernemingen.”

Het inclusief ondernemerschap gaat volgens haar veel verder dan alleen werkgelegenheid creëren voor mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt. “Het gaat bijvoorbeeld ook over sociale innovatie. Hoe betrokken ben jij bij je medewerkers? Hoe zorg je ervoor dat mensen binnen een organisatie op een positieve manier met elkaar samenwerken?”

Mensen hebben volgens Van der Heijden snel de neiging om zakelijk en privé van elkaar gescheiden te houden, “maar in mijn optiek zou je dit veel meer als één geheel moeten zien. Het realiseren van een duurzame wereld begint met het delen van persoonlijke verhalen en relaties. Inclusief betekent dat je alles insluit, oftewel je hele persoon inclusief je idealen.”

INTERFACE

Een echte pionier op MVO-gebied is volgens Van der Heijden Interface uit Scherpenzeel. “Zuiniger omgaan met mens en natuur. Voor Interface is dat al sinds 1994 onderdeel van het beleid. De Amerikaanse eigenaar Ray Anderson zette een stip op de horizon, met de ambitie om als bedrijf 100 procent duurzaam te zijn en positieve impact te hebben op people en planet. In oktober van dit jaar

vond de zesde Ray Andersonlezing plaats. Deze lezing was geheel gewijd aan inclusief ondernemen.”

Zelf hecht Van der Heijden veel waarde aan het kennen van de persoonlijke drijfveren van de medewerkers van MVO Nederland. “Toen ik hier in juli van dit jaar begon, heb ik met alle zestig mensen een kennismakingsgesprek gehouden. Ik vind het belangrijk om mensen te leren kennen en te weten wat hen beweegt.”

FACILITEREN

Investeren in duurzame winst draait ook om winst voor de natuur en milieu. “Oftewel hoe we gezamenlijk kunnen zorgen voor een afvalloze en klimaatneutrale planeet.” De experts van MVO Nederland inspireren en versterken ondernemers op weg naar klimaatneutrale, circulaire en inclusieve

bedrijfsmodellen. "Wij faciliteren hierin door coalities aan te gaan en netwerkbijeenkomsten en expedities te organiseren." Een voorbeeld van een succesvolle coalitie is de expeditie Duurzame Zorg. "Verduurzaming van de eigen organisatie betekent voor zorginstellingen op veel vlakken zowel een verbetering van kwaliteit als een verlaging van de kosten. In de MVO-expeditie speciaal voor de zorg werken zorginstellingen samen in een leergang hiernaartoe. Zij volgen zowel individueel als collectief workshops, kennisbijeenkomsten en begeleidingsgesprekken." Belangrijk hierbij is volgens Van der Heijden het samenbrengen van verschillende partijen. "Middels het Betonakkoord, een samenwerkingsverband van publieke en private partijen, is bijvoorbeeld de betonketen verder verduurzaamd. Speerpunten hierbij zijn CO₂-reductie, circulariteit, sociale aspecten en biodiversiteit."

IMVO

Voor komend jaar verwacht Van der Heijden dat internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen (IMVO) nog meer gemeengoed wordt. "Bij internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen houd je je als bedrijf naast winstcreatie ook bezig met impact op people en planet bij je inkoop en productie. Het MVO-beleid wordt actief meegenomen in de internationale handelsrelaties die je als ondernemer hebt. Enkele thema's die van belang zijn voor IMVO: ketenverantwoordelijkheid, mensenrechten, kinderarbeid, het milieu en lokale corruptie." Dat er op het gebied van internationaal ondernemen al het een en ander is bereikt, bewijst het kledingconvenant, een samenwerking tussen brancheorganisaties in de kleding- en textielsector, vakbonden, maatschappelijke organisaties en Rijksoverheid, dat ook wereldwijd uniek is. Via het convenant worden de krachten gebundeld om samen te werken aan concrete verbetering en verduurzaming van de internationale kleding- en textielproductieketen. Problemen als gevaarlijke werkomstandigheden en milieuvervuiling worden hierbij gezamenlijk aangepakt. Inmiddels hebben 75 kledingmerken het convenant ondertekend.

IMVO-VOUCHERS

Sinds kort kunnen ondernemers die over de grens ondernemen gebruik maken van IMVO-vouchers. "Veel ondernemers zitten vol vragen wat internationaal ondernemen betreft. Zo zijn er over de grens vaak afwijkende wetgevingen, onbekende omstandigheden en andere ethische normen. Onze IMVO-

vouchers kunnen de ondernemer hierbij helpen."

Met de IMVO-vouchers kunnen ondernemers die internationaal ondernemen vijftig procent van de gemaakte kosten omtrent adviesvragen terug krijgen (tot €10.000,- excl. btw). Hierbij kan een eigen adviseur gekozen worden of een adviseur uit het netwerk van MVO Nederland. Samen wordt er gekeken naar waar de behoefte bij de ondernemer ligt. Hierbij kan gedacht worden aan advies, onderzoek of training met betrekking tot importeren, exporteren en investeren in relatie tot duurzaamheidsvraagstukken. Zo'n 150 ondernemers hebben er al gebruik van gemaakt, en MVO Nederland heeft nog meer vouchers beschikbaar.

NIEUWJAARSEVENT

Tijdens het Nieuwjaarsevent op 19 januari a.s. zullen de trends voor 2017 verder uit de doeken gedaan worden. "Het Trendrapport bestaat uit zeventien onderwerpen die een raakvlak hebben met armoede, honger, gezondheid, energie, klimaat, voedseltransitie en stedelijke ontwikkeling", aldus Van der Heijden. "Uit een CBS-rapport dat in november gepubliceerd werd, blijkt dat we hier in Nederland relatief goed scoren op werkgele-

VERDUURZAMING VAN DE EIGEN ORGANISATIE BETEKENT VOOR ZORGINSTELLINGEN OP VEEL VLAKKEN ZOWEL EEN VERBETERING VAN KWALITEIT ALS EEN VERLAGING VAN DE KOSTEN.

genheid, onderwijs, recht en veiligheid. Maar op het gebied van hernieuwbare energie, klimaat en inkomensverdeling tussen man en vrouw scoren we minder. Hoe we dat willen rechtekken, bespreken we onder andere op het event."

Een belangrijke trend volgens Van der Heijden is dat duurzaamheid overal te vinden is. "Wij noemen dit ook wel 'duurzaamheid bij de kapper'. Zelfs Jan met de pet heeft het vandaag de dag over duurzaamheid en je ziet steeds vaker dat mensen hun producten bij de buurtboer kopen of een eigen moestuin hebben."

Ook de deeleconomie zet verder door. "We kopen niet meer alles zelf, maar ruilen met anderen fietsen, kleding en auto's. Wat er al is gebruiken we zo beter, en er hoeft minder

Op 19 januari vindt het Nieuwjaarsevent plaats van MVO Nederland, voor alle partners en relaties van de organisatie, in Tivoli in Utrecht met als thema 'Investeren in duurzame winst'.

Een greep uit het programma:

- Een keynote van Kitty van der Heijden: ontwikkelingseconoom, directeur van het World Resources Institute en nummer 5 in de Trouw Duurzame 100.
- De presentatie van het nieuwe MVO Trendrapport: de belangrijkste ontwikkelingen op MVO-gebied waar elke ondernemer vroeg of laat mee te maken krijgt.
- Het MVO Verkiezingsdebat: kopstukken uit de landelijke politiek gaan met elkaar in debat over de (duurzame) economie, de arbeidsmarkt en de rol van de overheid in een veranderende samenleving.
- De SDG Marktplaats: voor netwerken en onverwachte ontmoetingen. De beste en leukste duurzame ondernemers van Nederland presenteren zich aan de hand van de 17 Sustainable Development Goals.

Dagvoorzitter is Rens de Jong.

Partners van MVO Nederland hebben onlangs per e-mail een officiële uitnodiging ontvangen. Daarmee kunnen zij inschrijven. Het Nieuwjaarsevent is exclusief toegankelijk voor partners en genodigden. Heeft u interesse om partner van MVO Nederland te worden? Surf dan naar: www.mvonederland.nl

te worden geproduceerd. Dat scheelt veel grondstoffen en energie. Ook zie je allerlei initiatieven ontstaan op het gebied van verspilling van voedsel. Momenteel wordt in Nederland een derde van het voedsel verspild, dat kan natuurlijk niet langer zo. Gelukkig ontstaan er creatieve ideeën, zoals Kromkommer. Groenten die te dik, te krom of te klein zijn, worden teruggebracht op het bord en zelfs als bijzonder gepresenteerd." Het verhaal achter het product, dat is iets wat steeds meer consumenten interesseert. "Je wil graag de herkomst van dat ene jurkje weten of van dat gerecht in het restaurant. Wanneer je dit als ondernemer goed aanpakt, kan deze benadering zelfs een USP worden en je geld opleveren. Duurzame winst dus."

wopereis

SOLAR

Vlijtstraat 7 - 7005 BN Doetinchem - T: +31 (0)314 - 377 511 - M: info@wopereis-solar.nl

WWW.WOPEREIS-SOLAR.NL

BUSINESS FLITSEN

FORSE STIJGING VAN HET AANTAL MBO-VACATURES IN DE ACHTERHOEK

Het aantal mbo-vacatures is sterk aan het toenemen. In de periode maart tot en met augustus van dit jaar ontstonden landelijk 207.600 vacatures op mbo-niveau, 9% meer dan in dezelfde periode vorig jaar. In de regio Achterhoek is de stijging met 15% hoger dan landelijk. Doordat het beter gaat op de arbeidsmarkt, neemt het aantal jongeren dat een nieuwe WW-uitkering aanvraagt bij UWV af. In de regio Achterhoek is de daling met 8% wel lager dan landelijk. Dit staat in het rapport Basiscijfers Jeugd dat SBB en UWV uitbrachten. Van maart tot en met augustus 2016 ontstonden in de regio Achterhoek 2.200 mbo-vacatures. Vergeleken met vorig jaar is dit aantal gestegen met 15%, zo blijkt uit de cijfers van SBB. Het grootste aantal mbo-vacatures is er in de beroepsgroep retail, daarna volgen zorg en gastvrijheid. Vergeleken met de landelijke verdeling van het aantal vacatures zijn er in de Achterhoek relatief veel vacatures in de beroepsgroepen zorg en metaal en metaal elektro en weinig in gastvrijheid. Jongeren die nu starten met een mbo-opleiding hebben een goed baanperspectief als zij kiezen voor de richtingen verkoper, verzorgende individuele gezondheidszorg en mbo-verpleegkundige. In het afgelopen half jaar verstrekte UWV landelijk ruim 36.000 nieuwe WW-uitkeringen aan jongeren tot 27 jaar, een afname met 6.000 (-15%) ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. In de regio Achterhoek blijft de daling met 8% wat achter bij de landelijke trend. De afname in de regio is het grootst bij jongeren die voor de WW-uitkering in de financiële en zakelijke dienstverlening (-19%) werkten. Het aantal nieuwe WW-uitkeringen aan jongeren die in de horeca werkten steeg het meest (+93%). Eind september 2016 stonden er in de regio Achterhoek 1.071 jongeren tot 27 jaar als werkzoekende geregistreerd bij UWV. Van deze jongeren heeft 46% geen startkwalificatie. Landelijk is dit aandeel groter (50%). De groep middelbaar opgeleiden (minimaal mbo-niveau 2, havo of vwo) heeft in deze regio een aandeel van 43%. Dat is groter dan het landelijk gemiddelde (39%). De uitzendbranche blijkt in 2015 voor jongeren de meeste succesvolle branche om vanuit de WW aan het werk te komen. Ruim een kwart van deze jongeren ging aan de slag via een uitzendbureau. Tussen 1 juni en 1 oktober 2016 heeft SBB 12.584 leerbanen geworven en beschikbaar gesteld via Stagemarkt.nl. Er zijn landelijk nog 5.000 studenten zonder een geregistreerde leerbaan. In de regio Achterhoek heeft SBB 155 leerbanen geworven. Via Stagemarkt.nl zijn de meeste leerbanen beschikbaar in de sectoren voedsel, groen en gastvrijheid en techniek en gebouwde omgeving.

LANDELIJKE ERKENNING VOOR WERKWIJZE ONDERSTEUNINGSTEAM OOST-ACHTERHOEK

In december zijn door het Nederlands Jeugdinstituut twee publicaties uitgebracht over de werkwijze rondom 'School en wijk in de praktijk' in de Oost-Achterhoek. Hiermee krijgt de werkwijze van het Ondersteuningsteam Oost-Achterhoek landelijk erkenning. Belangrijke succesfactor is de nauwe samenwerking tussen onderwijs, gemeenten en zorgaanbieders. Het Ondersteuningsteam (OT) geeft samen met de jeugdconsulenten vorm aan de taak die de gemeenten erbij hebben gekregen binnen de Jeugdhulp. Binnen de gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk is het OT actief en kunnen scholen, professionals, maar ook ouders en kinderen contact opnemen met het team. De drie wethouders namens de betrokken gemeenten spreken uit dat ze trots zijn op het Ondersteuningsteam. "We zijn erg trots met deze landelijke erkenning. Het team werkt vraaggericht en is voor professionals en ouders en kinderen goed bereikbaar. Wat de werkwijze zo bijzonder maakt is de uitstekende samenwerking met het onderwijs (zowel met basis-, voortgezet als speciaal onderwijs) en zorgaanbieders. Dat maakt dat het team heel effectief ondersteuning kan bieden waar dat nodig is." De wethouders vervolgen: "De regio Oost-Achterhoek kent een goede traditie van samenwerking tussen gemeenten en het onderwijs. Met de invoering van passend onderwijs en de overgang van de jeugdhulp, hebben gemeenten, jeugdhulpinstellingen, scholen en samenwerkingsverbanden de handen ineen geslagen. Samen zijn wij erin geslaagd om op een integrale manier de hulp en ondersteuning aan kinderen, jongeren en gezinnen te organiseren, thuis én op school." Jeroen Stevens, manager van het Ondersteuningsteam: "Wij garanderen dat we na binnenkomst van de vraag binnen 5 werkdagen contact hebben met het gezin. Binnen 14 dagen zitten we bij hen aan tafel. Dat redden we nog steeds, sinds mei 2013 hebben we al bijna 1.000 gezinnen begeleid in de 3 gemeenten." In de Oost-Achterhoek is een methode ontwikkeld waarmee een 'integraal zorgarrangement' wordt georganiseerd voor kinderen met een complexe ondersteunings- en zorgvraag. Bijvoorbeeld voor kinderen met ernstig meervoudige beperkingen. Dat gebeurt in één gesprek van één uur, met alle betrokkenen aan één tafel (ouders, onderwijs, zorg en gemeente). In dit gesprek wordt een onderwijsplek vastgelegd, de aanvullende zorg geregeld, leerplicht geregeld en het vervoer van de leerling. Zo kunnen we maatwerk leveren voor een kind, en belasten we de ouders minimaal, doordat zij maar één aanmelding hoeven doen en één gesprek hebben.

INTERVIEW MET OUD-MINISTER WILLEM VERMEEND

"ZET TECHNOLOGIE IN, ANDERS OVERLEEF JE HET NIET"

Oud-minister Willem Vermeend is internetondernemer en FinTech ambassadeur voor het kabinet. Hij weet als geen ander hoe bedrijven en gemeenten nieuwe technologie in kunnen zetten en heeft zo zijn ideeën over ondernemerschap.

We stelden hem er een aantal vragen over.

JE BENT VORIG JAAR FINTECH AMBASSADEUR GEWORDEN. WAT HOUDT DIT PRECIES IN?

"Als fintech ambassadeur sla ik de brug tussen de Haagse politiek en de financiële sector (o.m. banken en pensioenfondsen). Samen proberen we met ideeën te komen waardoor de sector bestand wordt tegen de concurrentie. Concurrentie die vaak komt van bedrijven die door voorop te lopen met digitalisering en slimme technologie omzet van achterblijvers wegnemen. Ik ben trouwens van mening dat Nederland alleen kan overleven als de economie in Nederland met smart (digitalisering in combinatie met de nieuwste technologie) koploper in de EU wordt. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om internet of things, 3D-printen, big data, kunstmatige intelligentie, robots, drones, bio- en nano tech en blockchaintechnologie. Maak je als bedrijf daarvan onvoldoende gebruik, dan is de kans groot dat je het niet overleeft."

JE BENT NA DE POLITIEK WEER GAAN ONDERNEMEN. WAAR KOMT DIE ONDERNEMERSDRANG VANDAAN?

"Ik ben het gewend. Ik kom uit een ondernemersgezin en hielp op mijn zevende al in de modelmakerij en timmerfabriek van mijn vader, samen met mijn vier broers. Hartstikke leuk vond ik dat, het zagen en timmeren. Door het werk in de fabriek van mijn vader ben ik wel gevormd en leerde ik al vroeg het ondernemerschap. Ik ben als ondernemer nu vooral bezig met alles wat te maken heeft met digitalisering en technologie, van 3D-printen en blockchain tot kunstmatige intelligentie en drones."

HOE BLIJF JE ALS ONDERNEMER GEMOTIVEERD?

"Vaak wordt een bedrijf met enthousiasme opgezet en neemt dat later af. Probeer voortdurend dat enthousiasme erin te houden. Er moet passie zitten en die passie moet blijven." Wat is je gouden tip voor ondernemers?
"Elke ondernemer moet optimaal op de hoogste zijn van de mogelijkheden die

DE UOA GEEFT NOG ALTIJD EEN BUSINESS COURSE AAN STARTENDE ONDERNEMERS. IN DE LOOP DER JAREN ZIJN DE PROGRAMMA'S ECHTER AANZIENLIJK UITGEBREID.

digitalisering en nieuwe technologie bieden voor meer efficiency binnen het bedrijf, maar vooral ook voor het in de markt zetten van nieuwe producten en diensten of verbeteringen van bestaande diensten en producten. Zorg dat je op de hoogte bent, maar ook dat je voldoende tijd besteedt om te bezien hoe je met deze kennis en de inzet daarvan je bestaande businessmodelsnel kunt vernieuwen. Begin met het digitaliseren van alle productie- en bedrijfsprocessen en onderzoek daarna de mogelijkheden van de inzet van nieuwe technologie in je onderneming. Aansprekende voorbeelden zie ik in de zorgsector. De komende tien jaar wordt preventie in de zorg steeds belangrijker, zoals slimme digitale en technologische toepassingen waarmee je jezelf je eigen gezondheid en

fitheid kunt monitoren. Ik heb zelf een polsbandje dat mijn conditie bijhoudt. Laatst zat ik op de bank en hoorde ik: 'Willem, het wordt tijd dat je nog een rondje gaat lopen.'

Herinrichting

Den Haag is bezig met de herinrichting van de Binckhaven, een gebied dat gepositioneerd is als urban lab voor start-ups. Vermeend: "De Binckhaven is een goede locatie voor start-ups. Ik zou er een Cyber Security Tower willen plaatsen: een ruimte waar ontwikkelaars werken aan nieuwe beschermingsmethoden tegen cybercrime en een kennis- en ontwikkelingscentrum waarmee je wereldwijd kunt scoren, met zowel opleidingen als slimme technologie waarmee cybercrime kan worden aangepakt. Wereldwijd staat cybersecurity hoog op alle agenda's. Internationaal probeert Den Haag zich op de kaart te zetten als stad waar het thema veiligheid een hoofdrol speelt. Er worden veel conferenties over gehouden en Europa is er gevestigd. Op dit moment is er al veel juridische – en technische kennis. Dit moet alleen wel verder worden uitgewerkt, in samenwerking met slimme bedrijven en internationale start-ups met nieuwe technologie bijvoorbeeld. Den Haag zou dé stad kunnen worden waar je naar toe gaat voor kennis en slimme oplossingen tegen cybercrime." binckhaven.nl

CBT VERSTERKT ORGANISATIES VIA DOELSTELLINGSGEORIËNTEERDE TRAININGEN OP MAAT

DE MENS IS DE SLEUTEL

Een organisatie met verbeterdrang laat haar medewerkers op gezette tijden trainen. Vaak sluit dat echter niet exact aan op de bedrijfsprocessen en -cultuur en soms ook niet voldoende op de competenties van de medewerkers. Juist op dat vlak onderscheidt cbt zich met maatwerk in doelstellingsgeïntegreerde trainingen, inclusief toetsing en borging.

TEKST: AART VAN DER HAAGEN

"De trainings- en opleidingsbranche heeft een wollig imago", erkent Richard Huurman, accountmanager bij cbt, gevestigd in Arnhem en actief in heel Nederland. "Wij doen er alles aan om dat te doorbreken. Het verschil maak je met de inhoud. De basis van onze trainingen en opleidingen ligt in het feit dat ze zich exact concentreren op de doelstellingen die een organisatie wil behalen, bijvoorbeeld innoveren, de klanttevredenheid verhogen of de efficiency verbeteren. We gaan daarom in het begintraject de dialoog met de managers aan om

die doelen helder geformuleerd te krijgen en met elkaar te doorgronden welke invloed de menselijke factor daarop kan uitoefenen." Cbt richt zich op het midden- en kleinbedrijf en landelijke spelers, hoofdzakelijk in de maakindustrie met aanliggende logistiek, zoals procestechniek voor de productie van voedingsmiddelen voor mens en dier. Het bureau verzorgt trainingen op het gebied van leiderschap, techniek, veiligheid, lean- en procestechniek en heeft onder andere een hbo-leergang plantmanager. "Vanuit een standaardisatie Huurman. "We nodigen de

managers en operationeel afgevaardigden aan tafel uit om de doelstellingen vast te stellen en vragen hen vervolgens om de ideale situatie te omschrijven, waarin alles optimaal verloopt en de organisatie de beoogde resultaten volledig behaalt. Je mag dit zien als een workshop. Wat deze mensen hebben gezegd, verwoorden wij in doelendocumenten, die we vertalen naar de afdelingen en de medewerkers. Daarbij leggen we vast waar het bedrijf nu staat en zo komen we op een heel pragmatische manier - kenmerkend voor ons - tot uitgangspunten voor een

opleidingsprogramma." Neem je het bovenstaande in ogenschouw, dan trek je al gauw de conclusie dat dit alleen te realiseren valt door maatwerk aan te bieden.

DUURZAME INZETBAARHEID

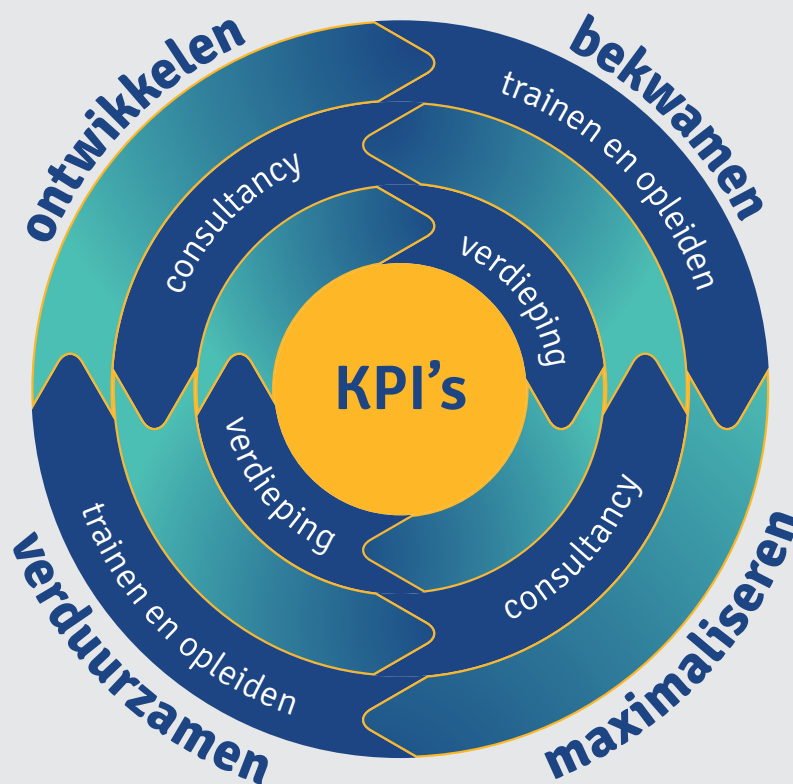
Cbt verzorgt op vijftien locaties in Nederland open trainingen, maar leidt volgens Richard Huurman in circa zeven van de tien gevallen mensen binnen hun eigen werkomgeving op, ondersteund met fysieke leermiddelen en e-learning. "Sowieso maken we altijd een rechtstreekse vertaalslag naar iemands werkgebied. Dat betekent dat we het lesmateriaal naar het bedrijf toe schrijven, verdeeld in theorie- en praktijkopdrachten. Daarmee wordt het tastbaar en zie je direct het effect van je vorderingen op je dagelijkse taken. Dat motiveert. Vanuit de optiek van duurzame inzetbaarheid kijken we per persoon naar de toegevoegde waarde die hij of zij op basis van de eigen competenties aan het bedrijf

VANUIT DE OPTIEK VAN DUURZAME INZETBAARHEID KIJKEN WE PER PERSOON NAAR DE TOEGEVOEGDE WAARDE DIE HIJ OF ZIJ OP BASIS VAN DE EIGEN COMPETENTIES AAN HET BEDRIJF KAN GEVEN.

kan geven. We belonen mensen met een certificaat of een erkend diploma, ook weer om hun prestaties tastbaar te maken. Iemands taak delen wij op in verschillende modules, te beginnen met makkelijke dingen. Daarna gaan we stapelen, steeds meer de diepte in."

MEETBAAR MAKEN

Een belangrijk onderdeel van het opleidingsproces is toetsing. Huurman: "Je verstrekt iemand een opdracht en neemt dan niet alleen onder de loep hoe hij of zij deze uitvoert, maar ook tot welke output dat leidt in de directe werkomgeving, binnen een team. Goede feedback geven vormt in dat kader een onmisbare factor. We trainen steeds op effect en laten mensen hun eigen leerprocessen reflecteren, waarmee ze een basis leggen om door te leren. Het gaat erom dat je als team een stap verder komt. Dat doen we

CBT-model

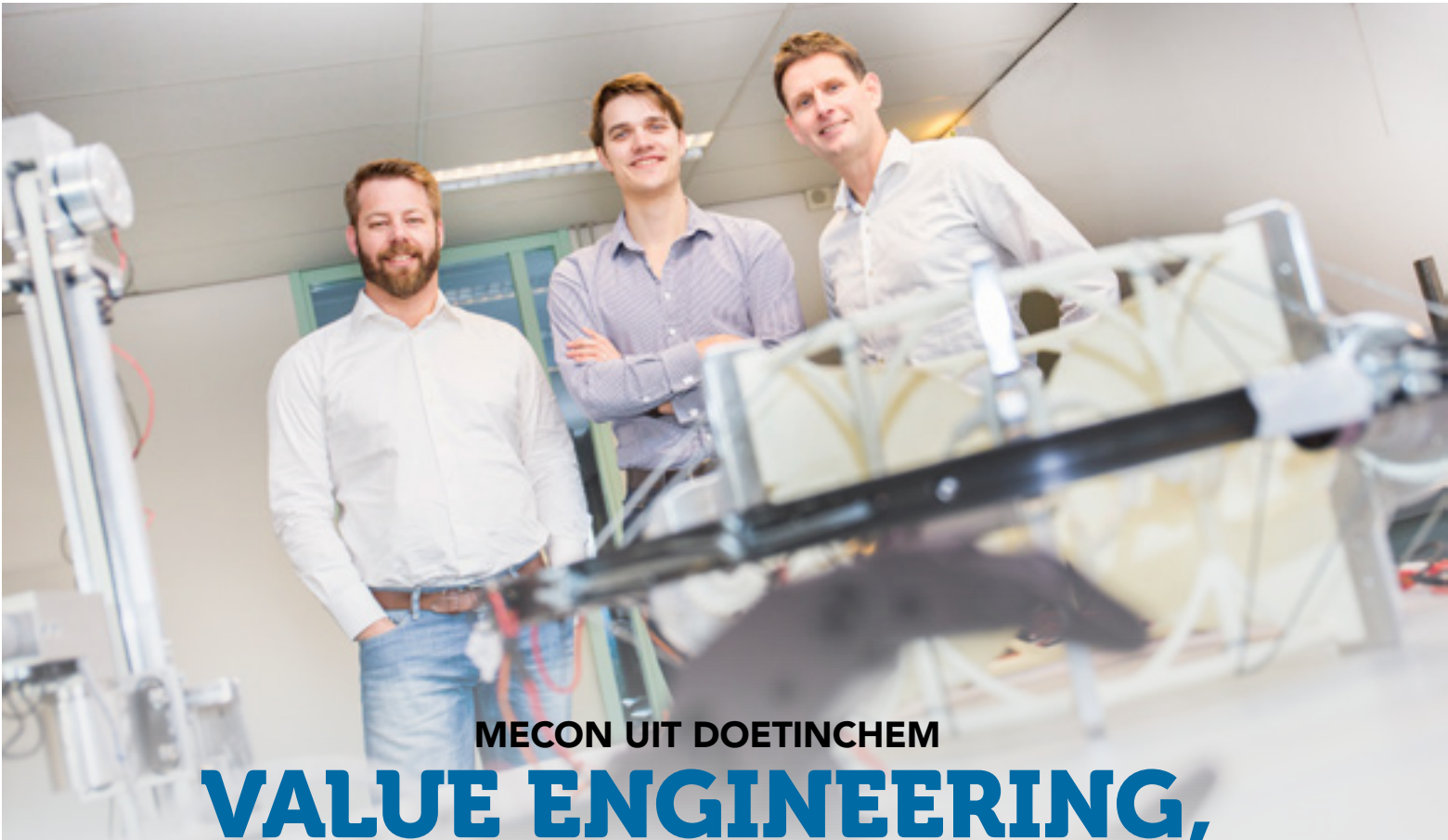
door iemand verantwoordelijk te maken. Stap voor stap leren we een bedrijf te leren en zijn doelen te behalen, binnen de juiste cultuur en met gemotiveerde medewerkers, die zich realiseren dat zij daadwerkelijk hun individuele toegevoegde waarde aan de processen kunnen geven en weten hoe ze dat moeten doen. We stimuleren mensen om binnen hun team verbetervoorstellen te doen. Verder is het, om resultaten te bereiken, van essentieel belang om dingen meetbaar te maken. Dan weet je precies waar je staat en welke stappen je eventueel nog moet zetten."

LATEN TERUGKOMEN

Cbt besteedt heel veel aandacht aan borging. "Periodiek kijken we met elkaar terug op de resultaten. Wellicht moet hier en daar bijgestuurd worden of is de tijd rijp voor een vervolgtraject. Ook beoordelen we of de omstandigheden binnen een organisatie het juiste klimaat scheppen om iedereen effectief te laten werken aan het realiseren van de doelstellingen. Hier ligt een belangrijke taak voor onze consultancy-afdeling. Die ondersteunt het bedrijf bij het inzetten

van processen, maar bijvoorbeeld ook bij het klaarmaken van mensen voor functioneringsgesprekken of het aanwakkeren van een positieve cultuurverandering, indien nodig. Borging betekent ook: streven naar continue verbetering en de kennis van medewerkers up-to-date houden, bijvoorbeeld door leerelementen - juist de dingen die ze minder vaak gebruiken in de dagelijkse praktijk - structureel te laten terugkomen. Dat alles vanuit een focus op duurzame inzetbaarheid van mensen, die er met elkaar op een succesvolle wijze voor zorgen dat de organisatie haar doelen bereikt en tegelijkertijd zichzelf prettig voelen bij de toegevoegde waarde die zij daaraan leveren."

www.cbtvoorresultaten.nl

MECON UIT DOETINCHEM

VALUE ENGINEERING, VAN ENGINEERING TOT PRODUCTIE

Mecon uit Doetinchem biedt een nieuwe dienstverlening aan. Value engineering verbetert de waarde van producten door functionaliteit toe te voegen, prestaties te verbeteren of door kosten te verlagen. Innoveren blijft op deze manier ook winstgevend op de korte en lange termijn. Grote en kleine spelers in de regionale maakindustrie kunnen veel profijt hebben van de methode.

TEKST: ELLY MOLENAAR

De meeste bedrijven in de maakindustrie kennen de valkuilen wel. Marges staan continu onder druk. Klanten verwachten een prijsdaling van een product, gedreven door concurrentie en nieuwe producten op de markt. Ze zijn niet meer bereid dezelfde prijs voor een product te betalen zonder dat er sprake is van nieuwe functionaliteiten. Aan de andere kant stijgen de kosten van materialen en arbeid. Al snel wordt een product zo steeds minder winstgevend. Tijd voor verandering. Mecon uit Doetinchem steunt kleine en grote bedrijven in de maakindustrie met behulp van value engineering, een nieuwe dienst in het engineeringpakket. Door slimme (re-)engineering van mechatronische systemen en deelsystemen wordt de waarde van een product vergroot terwijl de productiekosten dalen of gelijk blijven.

“Je kunt het vergelijken met het produceren van smartphones”, zegt projectmanager Gunter Venhorst van Mecon. “Mensen willen voor een bepaald model nu minder betalen dan een jaar geleden, terwijl de productiekosten stijgen. Maar zodra er belangrijke functies aan de telefoon worden toegevoegd, een groter scherm bijvoorbeeld of meer opslagruimte, zijn consumenten wel bereid er meer geld voor neer te leggen. Voor dezelfde prijs willen ze dus steeds meer. Bij value engineering is het daarom belangrijk dat productiekosten verlaagd worden of de functionaliteit van het product vergroot wordt. Of allebei.”

ROADMAP

Mecon staat bedrijven bij in dit proces. “Klanten hebben steeds meer behoefte aan

een kostencontrole voor hun producten, een zogeheten prijs- of kostenroadmap. Om dat te kunnen plannen en te realiseren moet je én de markt én de techniek van het product goed begrijpen. Behalve ontwerp kennis hebben we als onderdeel van NTS-Norma veel productiekennis”, belooft directeur Patrick Strating. “Dat betekent dat we meteen vanaf het begin van de ontwerpfase een belangrijke bijdrage kunnen leveren. We bekijken de maakbaarheid en stellen samen met de klant een kostenplanning op. Samen met de klant vertalen we het functionele ontwerp naar de meest kostenefficiënte fabricagetechnieken. Maar het mooie van Mecon is: we adviseren niet alleen, we kunnen de ideeën ook helpen realiseren. Naast onze gestructureerde value engineering aanpak, bezitten we ook alle nodige technische ontwerpvaardigheden en

hebben we toegang tot de praktische kennis van onze vakmensen en van relevante leveranciers. We adviseren daarom niet alleen, maar dóen het ook echt. Dat maakt ons een unieke partner om mee samen te werken.”

MECHATRONICA

Mecon ontwikkelt en levert al ruim 25 jaar mechatronische systemen en componenten. Het bedrijf realiseert engineeringoplossingen in de precisiemechanica, de machinebouw en in life sciences. Strating: “Twee jaar geleden zijn we onderdeel geworden van Norma Groep en sinds oktober vallen we onder de NTS Group, grote spelers actief in de maakindustrie. We wilden een ander type dienstverlening aan onze klanten bieden. Value engineering is een belangrijke trend die nu zijn intrede doet in de maakindustrie. Vaak worden leveranciers ‘uitgeknepen’ door te zeggen dat ze goedkoper moeten leveren, omdat de prijs voor een product nou eenmaal daalt. Tegenwoordig is er het besef dat het voor alle betrokken partijen beter is om juist goed samen te werken om een prijstech-nisch optimaal product te maken. Value engineering zorgt juist voor een win-winsituatie. Op een gezonde manier worden functionaliteit en kostenopbouw verbeterd. Als iedereen verzekerd is van een gezonde financiële onderbouwing, wordt er veel sterker oplossingsgericht gedacht. Zo maak je niet alleen gebruik van de producten, maar ook van de kennis uit de hele waardeketen.”

SMEERMIDDEL

Mecon wil met de nieuwe dienstverlening value engineering het smeermiddel tussen de producent en de markt vormen. “We kunnen bedrijven vanaf de ontwerpfase bijstaan”, zegt Venhorst. “De beste manier om kostendoelstellingen te behalen is door al in het begin van het ontwerpproces de kosten te bepalen: “Je ontwerpt dan als eerste de prijs van een product. Vervolgens optimaliseren we het ontwerp zo dat de kwaliteit en reproduceerbaarheid wordt vergroot, terwijl de materiaal- en arbeidskosten verminderen.” Maar ook klanten die een bestaand product of proces willen verbeteren, kunnen bij Mecon terecht. “Tegenwoordig staat bij bedrijven in Oost-Nederland innovativiteit terecht voorop om voor te blijven bij hun concurrenten. Maar in de haast om nieuwe producten op de markt te brengen schieten maakbaarheid en kostenbeheersing er dan bij in. Onze material engineers hebben ruime ervaring met een groot scala aan materialen en de productie ervan. Vele ontwerpen kunnen

daarom door hen geoptimaliseerd worden op basis van het gebruikte materiaal.” Mecon kan veel betekenen voor grote en kleine klanten. “Terwijl we met grote spelers wellicht vijf jaar lang samenwerken aan een complex product, nemen een kostenanalyse en een workshop voor een eenvoudiger product misschien maar een paar dagen of een week in beslag. Het gaat om de verhouding tussen inspanning en opbrengst, we passen de aanpak aan het specifieke probleem aan.”

TROTS

Strating en Venhorst zijn trots op de regio Oost-Gelderland. De prestaties en innovaties in de maakindustrie zorgen ervoor dat de regio op de kaart wordt gezet. “Vaak zie je echter dat als de kosten stijgen en de prijzen dalen, productie naar het buitenland gaat. Daar kan vaak goedkoper geproduceerd worden.” Strating ziet graag een kentering waarbij fabricaten weer regionaal gemaakt

worden. “Om dat rendabel te maken, is value engineering een belangrijk instrument. Als wij daaraan kunnen bijdragen is dat natuurlijk geweldig.”

TOEGEVOEGDE WAARDE

Uit ervaring weten Strating en Venhorst inmiddels dat value engineering werkt. “Zo hebben we een machine voor de chip-industrie van voor tot achter doorgelicht. Value engineering gaat veel verder dan een ‘bill-of-materials, het kent analyses om vanuit verschillende perspectieven gericht op zoek te gaan naar te dure onderdelen, waar vervolgens met verschillende stakeholders alternatieven of oplossingen voor bedacht worden. Vanuit het klantperspectief wordt dan afgewogen welke optie de meeste waarde toevoegt. Alle onderdelen worden bekeken en er wordt gekeken of het onderdeel waarde toevoegt aan het product van de klant. Zo zijn er tientallen procenten aan kosten gereduceerd. Natuurlijk vraagt value engineering om een investering, maar je moet het zo uitmikken dat je die bijvoorbeeld binnen een jaar terugverdient. Onze klanten zitten wat dat betreft zelf aan het roer.”

www.mecon.nl

OM DAT RENDABEL TE MAKEN, IS VALUE ENGINEERING EEN BELANGRIJK INSTRUMENT.

Ivan van der Kroon,
Gunter Venhorst en
Patrick Strating

Joop Brugman met de
groene burgemeester

16

LEERLINGEN PRESENTEREN ORIGINELE OPLOSSINGEN VOOR EEN DUURZAMER DOETINCHEM

Battle voor duurzaamheid

Focus op duurzaamheid past in de huidige tijdgeest. Ook op scholen is hier steeds meer aandacht voor. Op 30 november organiseerde het Metzo College in Doetinchem met twee ondernemers een battle voor het beste duurzame idee voor Doetinchem. Het winnende idee was zeker origineel: een fiets met een versterkende dynamo, waarmee je bijvoorbeeld je telefoon kan opladen.

Na de ondertekening van het Klimaatakkoord in Parijs in 2015, besloten een aantal Doetinchemmers in het voorjaar van 2016 bijeen te komen om te kijken hoe zij Doetinchem duurzamer zouden kunnen maken. Uiteindelijk werd besloten een battle voor middelbare scholen in deze gemeente te organiseren, in de hoop dat deze wedstrijd ideeën voort zou brengen voor dit verduurzamingsproces. Joop Brugman, coördinator Techniek bij het Metzo College, is samen met Edwin Reuterink van ingenieursbureau Asisti en Bert Lamers van Duoplan Doetinchem Architecten de drijvende kracht achter deze wedstrijd. "Leerlingen zijn in staat om buiten de kaders te denken en komen daardoor minder snel met standaard oplossingen zoals zonnepanelen of afvalscheiding", vertelt Brugman. "Uit hun ideeën komen oplossingen voort waar volwassenen nooit aan zouden denken. Bovendien raakt duurzaamheid steeds meer verankerd in het onderwijs. Zo maken basisschoolleerlingen via het lesprogramma 'Energieke scholen' kennis met energie en binnenmilieu met als doel om hun schoolgebouw energiezuiniger en gezonder te maken. Ze zetten dan bijvoorbeeld kleine werkstukken met zonnecellen in elkaar. Binnen het vmbo-onderwijs is er binnen het profiel 'Produceren, installeren en energie' veel aandacht voor duurzaamheid. Zelf heeft het Metzo College een Windboom op het schoolplein staan, waaraan leerlingen metingen kunnen uitvoeren en kunnen experimenteren. Dat past ook binnen de huidige tijdsgeest."

DUURZAME FIETS

Uiteindelijk deden vier groepen leerlingen van Ulenhof College, Ludger College, Rietveld Lyceum en Metzo College mee met de uitdaging. Zij presenteerden op 30 november hun idee aan de driekoppige jury, bestaande uit Frans Langeveld (wethouder duurzaamheid), Berend Jan Bussink (heemraad Waterschap Rijn en IJssel) en Anne Sustronk (student TU en ambassadeur van het waterschap). Het Ulenhof College ontwikkelde de Solar Blicky, een systeem van gerecyclede blikjes voor de verwarming van een gebouw. Het Ludger College presenteerde onder andere het idee voor een waterloos urinoir. De dynamische tegels die energie opwekken als je er over heen loopt, werden bedacht door leerlingen van het Rietveld College. Uiteindelijk won het Metzo College met een omgebouwde fiets met versterkende dynamo. De energie die wordt opgewekt met het trappen wordt omgezet in elektriciteit en opgeslagen in

een energiepack. De gedachte achter dit idee is dat met eigen energie ook duurzame energie kan worden opgewekt, terwijl daar niet vaak aan gedacht wordt. De demofiets was ter demonstratie voorzien van een telefoonoplader en een tosti-ijszer. Samen met de leuke en originele aanpak en het feit dat er mogelijkheden zijn om het verder uit te werken, maakte dat de jury dit idee als beste verkoos. Alle vier de groepen kregen als beloning een bedrijfsbezoek aangeboden. "Het groepje leerlingen van het Metzo College gaat een bezoek brengen aan de Gazellefabriek in Dieren. Een andere groep heeft weer specifieke interesse in 3D-printing. De ideeën van de leerlingen zullen uiteindelijk op de website van Goedemorgen Doetinchem worden gepubliceerd. Dit platform is een verzamelaarsplaats voor duurzame initiatieven en projecten in Doetinchem. Ook kunnen er goede voorbeelden, tips en ideeën worden gedeeld. De groene burgemeester, de mascotte van het platform, was bij de battle aanwezig."

UITNODIGING

Brugman, Reuterink en Lamers zijn bijzonder enthousiast over de eerste editie van de battle. "Tijdens de wedstrijd was de sfeer in de zaal heel goed", vertelt Brugman. "De leerlingen waren bijzonder betrokken en kwamen tijdens de uitwerking van hun idee zelfs op hun vrije dag naar school. We willen dan ook kijken of we de battle op kunnen nemen in het curriculum." In 2017 komt er in ieder geval een vervolg. "Het AOC heeft al aangegeven volgend jaar graag mee te willen doen. Ook is het idee ontstaan om een aparte ronde voor leerlingen van de basisschool te organiseren. Verder zien we ook graag dat de gemeente en het bedrijfsleven nog meer bij de battle betrokken raken. Wij nodigen bedrijven met een goed idee van harte uit om eens te komen praten."

De winnaars van het Metzo College met hun fiets

Payrollen, het loont écht!

Contractbeheer, verzuimbegeleiding en een continu veranderende wetgeving zijn zaken die u niet onbekend in de oren zullen klinken. Als werkgever ontkomt u hier niet aan. Zou u zich niet liever met andere zaken bezighouden?

Steeds meer werkgevers kiezen voor het gemak van payrollen. Laat dit nou nét onze specialiteit zijn!

Door uw personeel bij Janssen Payroll Services onder te brengen, beperkt u uw werkgeversrisico's tot het minimum en kunt u uw werknemers maar liefst 5,5 jaar flexibel inzetten! Het is nog nooit zo eenvoudig geweest om de omvang van uw personeelsbestand af te stemmen op de pieken en dalen in de markt. Wij nemen u alle administratieve en juridische rompslomp uit handen, waardoor u zich volledig kunt focussen op uw corebusiness.

Wij verzorgen de arbeidsovereenkomsten voor uw werknemers en betalen de salarissen uit. Daarnaast dragen wij de verantwoordelijkheid voor het afdra-

gen van de verplichte premies en belastingen en het verwerken van ziek- en herstelmeldingen.

Dankzij onze ruime ervaring en efficiënte werkwijze kunnen wij onze dienstverlening al vanaf een omrekenfactor van 1.55 aanbieden!

Ook als ZZP-er bent u bij ons aan het juiste adres! Wij verzorgen graag de facturatie naar uw opdrachtgevers. Wij richten alles contractueel voor u in en dragen onder andere zorg voor de overeenkomst van opdracht en de overeenkomst van bemiddeling, zodat u ongestoord uw werkzaamheden kunt uitvoeren.

Vraag geheel vrijblijvend een offerte bij ons aan, via www.janssenpayrollservices.nl. U zit nergens aan vast en wij garanderen u dat wij op werkdagen binnen 24 uur contact met u opnemen.

**JANSSEN PAYROLL SERVICES, GEAUTOMATISEERD
WAAR HET KAN EN PERSOONLIJK WAAR HET MOET!**

Meer gezonde medewerkers leveren u meer winst!

Pijn in uw nek, rug of schouders. Zit u of uw medewerker niet goed achter het beeldscherm. Tilten uw medewerkers verkeerd? Dit kan leiden tot klachten of uitval. Een werkplekonderzoek helpt uw medewerkers van de klachten af door concrete adviezen.

Een stoelmassage is een heerlijk ontspannende en activerende massage van hoofd, rug, nek, schouders, armen en handen. De massage werkt preventief bij spanning als gevolg van bijvoorbeeld stress of een niet optimale werkhouding.

Hoe laat je medewerkers daadwerkelijk veilig en gezond werken. Zij zijn zich vaak niet bewust van risico's of gaan hier te makkelijk mee om. Gedragsverandering door gerichte voorlichting, instructie of trainingen over bijvoorbeeld Tilten, Beeldschermwerk.

Arboworld is een ergonomisch adviesburo en helpt u bij het verbeteren van arbeidsomstandigheden, verlagen van ziekteverzuim, veilig en gezonder werken.

Nieuwsgierig hoe wij u kunnen helpen? Kijk op www.arboworld.nl of neem direct contact op:

info@arboworld.nl
06 - 513 875 69

vlnr Gera Bouw, Edmay van der Lely,
MARIKE Langehenkel en Brigitte Slenter

THE HUMAN WORKS: OBJECTIEVE SPECIALISTEN IN OPTIMALE INZETBAARHEID

"WIJ ZIJN ER VOOR WERKNEMER EN WERKGEVER"

"Wij worden ingeschakeld door werkgevers wanneer het functioneren van een werknemer wordt belemmerd of er zelfs uitval dreigt. Vanaf dat moment telt voor ons het belang van zowel werkgever als werknemer." Gera Bouw, oprichter en eigenaar van The Human Works, ziet het dagelijks gebeuren. "Optimale inzetbaarheid is de verbindende schakel tussen werkgever en werknemer. En dat is geen utopie."

Gepokt en gemazeld in de werving & selectie en HR-wereld kwam Gera Bouw tot de conclusie dat werknemers van hoog tot laag met dezelfde soort vragen rondlopen. Ze verlegde haar werkveld naar bedrijfsmaatschappelijke werk en coaching en richtte in het jaar 2000 The Human Works op. Op dit moment heeft ze er drie collega's bij en opereert haar bedrijf landelijk voor diverse grote en kleine opdrachtgevers. Tijdens de hbo-opleiding voor bedrijfsmaatschappelijk werk kwam ze erachter dat het vak een weinig positief imago heeft. "Het idee van pappen en nathouden. Dat doen wij dus niet. Wij zijn er zowel voor de werknemer als voor de werkgever. We durven en kunnen vanuit een onafhankelijke positie beide partijen op hun verantwoordelijkheden wijzen en daarin, waar nodig, ook confronterend zijn."

INZETBAARHEID VERSUS VERZUIM?

Het woord 'verzuim' neemt Gera Bouw liever niet in de mond. Want zover hoeft het volgens haar vaak niet te komen. "Wanneer leidinggevenden in een vroeg stadium signaleren dat de werknemer niet lekker in zijn vel zit en de productiviteit afneemt is het tijd om ons in te schakelen. Daarmee wordt het risico op uitval gereduceerd en voelt de

werknemer zich geholpen." Op het moment dat een werknemer ziek thuis zit, kan The Human Works ingezet worden bij de eerste fase van het re-integratie traject. "Zorg- en hulpverleners maken vaak niet de link met werk. Dat doen wij expliciet wel."

THE HUMAN WORKS IS:

- Objectieve partij voor werkgever en werknemer
- Contact met de werknemer binnen drie dagen na aanmelding
- Kortdurende trajecten
- Duidelijk advies met resultaatdoelstelling voor een vast tarief
- Altijd maatwerk
- Flexibel: gesprekken op de werkplek, thuis of bij The Human Works
- Voor bedrijven vanaf 50 werknemers in elke branche

SNEL, ZAKELIJK EN ONORTHODOX

The Human Works bekijkt haar werkveld door een zakelijke maar altijd menselijke bril en werkt oplossings- en doelgericht. Optimale inzetbaarheid is het doel. "We gaan niet meehuiln met de wolven en laten ons niet voor het karretje van een van de twee partijen spannen. De werkgever heeft ver-

plichtingen. De werknemer ook. In de ruimte die dat biedt, zoeken wij naar de win-win. Dat doen we met een snelle, onorthodoxe en soms confronterende werkwijze die als heel positief ervaren wordt door zowel opdrachtgevers als cliënten. We coachen werknemers van alle rangen en standen. Van betonvlechter tot directeur."

The Human Works

Nieuweweg 3A, Renkum - 0317 - 313 488
www.thehumanworks.nl
info@thehumanworks.nl

Onderhoud met online medewerkerstevredenheidsonderzoek

Voor snel inzicht in de optimale inzetbaarheid van medewerkers heeft The Human Works het label Quman in de markt gezet. Met deze online tool voor tevredenheidsonderzoek brengt Quman betrokkenheid, werkplezier, houding en gedrag van medewerkers in kaart en verbindt daar concrete aanbevelingen aan. Quman is dé onderhoudstool voor mens en organisatie.

Bo Teerling in Malawi

“WE KUNNEN ER VANUIT NEDERLAND IETS AAN DOEN”

DOODGAAN VOORDAT DE MAIS GEOOGST WORDT

We kunnen het ons maar moeilijk voorstellen, maar in Malawi, vrijwel het armste land ter wereld, zijn mensen dagelijks afhankelijk van lokale landbouw. Mais is er de enige voedselbron. Dat betekent dat er na een mislukte maisoogst ernstige hongersnood uitbreekt. Een goede reden voor ondernemer Bo Teerling uit Oosterwolde om in actie te komen. “Ik wil iets voor anderen doen.” Met zijn stichting The Art of Charity leert hij Malawische boeren op een betere manier mais te verbouwen en zo te overleven.

TEKST: ELLY MOLENAAR

Teerling laat een foto zien. Een inwoner van het Malawische plattelandsdorp Chitunda houdt twee maiskolven in de lucht. De ene is bijna drie keer zo groot als de ander. “Door een nieuwe manier van landbouw bedrijven, is de opbrengst veel hoger en kunnen meer gezinnen overleven”, zegt hij. “Want dat is waar we het hier over hebben; overleven.”

EENZIJDIG DIEET

Zelf heeft Teerling aan den lijve ondervonden hoe het is om honger te lijden. Een paar jaar

geleden vertrok hij in de winter voor drie maanden naar Malawi en logeerde bij een Malawisch gezin. “Je moet je voorstellen dat de meeste mensen er onder erbarmelijke omstandigheden wonen. Als ze geluk hebben, bezitten ze een stenen huisje, een paar potten en pannen, wat stoelen en twee matjes om op te slapen. Dat is het. Drie keer per dag eten ze een bordje maismeel. Meer niet. Een koolhydraatrijk en eenzijdig dieet dus. Ze zijn volledig afhankelijk van de mais die ze zelf verbouwen. Van januari tot maart is de voorraad op. Veel

mensen overlijden in die periode omdat er simpelweg geen eten is.” Zelf ging Teerling ook bijna dood van de honger tijdens zijn bezoek. “Mijn energie was op en ik raakte bijna in een soort coma. Op een gegeven moment sprak ik mijn zoon aan de telefoon en die hoorde aan mijn stem dat het goed fout was. Hij heeft me op het hart gedrukt te vertrekken. Als mijn bezoek langer had geduurd, was het waarschijnlijk heel anders met me afgelopen.” Een vervelende ervaring die wel zijn ogen opende. “Ik wist dat ik hier iets aan moest

doen. Misschien komt het door mijn christelijke achtergrond, maar ik wilde graag iets voor de Malawiërs betekenen."

LANDBOUW

De eerste keer dat Teerling naar Chitunda in Malawi vertrok was in 2009, met een groep vrijwilligers. Een jaar later ging hij opnieuw, met jongeren van de kerk dit keer. "Toen ik in november terugkwam in Nederland, was ik helemaal van slag. Ik had vreselijke dingen gezien in het Afrikaanse land en vond het allemaal erg heftig." Hij richtte stichting The Art of Charity op. "De keren dat ik het land bezocht had, was me opgevallen hoe groen het er was. Waar het groen is, moet eten verbouwd kunnen worden, dacht ik bij mezelf. Maar negentig procent van de landbouwgrond in het land lag braak. De bewoners hadden geen kennis om landbouw te bedrijven en geen geld om grondstoffen aan te schaffen."

Teerling regelde een stuk grond, kocht maiszaden en kunstmest en hielp de boeren de mais te planten. "Daarbij hebben we zoveel mogelijk hun systeem en tradities gerespecteerd. Het jaar erop hebben we de mensen daar geleerd hoe ze op een nog efficiëntere manier landbouw konden bedrijven, volgens de wijze van Farming God's Way. In rechte lijnen bijvoorbeeld en niet met behulp van ruggen, maar in vlakke grond. De opbrengst was drie keer zo hoog als de traditionele manier van mais verbouwen." Ieder jaar verschenen er meer akkers op de braakliggende landbouwgrond. "We gaven ze het land, de zaden, de meststoffen, gereedschap en onderwijs en verwachtten uiteindelijk veertig procent van de opbrengst. Dat deel hebben we teruggegeven aan de mensen die het het hardst nodig hadden. Eén gezin heeft een jaar lang voldoende te eten met de opbrengst van één akker. We zijn begonnen met 25 gezinnen in Chitunda. Inmiddels helpen we 2100 gezinnen in drie

gebieden in Malawi op 700 akkers en dat aantal stijgt jaarlijks." Drie keer per jaar reist Teerling af naar Malawi om zijn projecten te bekijken, zaken te regelen en te helpen waar nodig.

DONEREN

Tot 2012 tastte Teerling vooral in eigen buidel om alles te bekostigen. "Inmiddels zijn de kosten opgelopen tot 100.000 euro per jaar. Dat kan ik niet meer zelf opbrengen. In Wezep run ik een outlet waar onder meer nieuw en gebruikt kantoormeubilair wordt verkocht. Dat brengt jaarlijks zo'n 50.000 euro op voor Malawi. De organisatie Wilde Ganzen zorgt voor nog eens 25.000 euro. De overige 25.000 euro proberen we bij elkaar te sprokkelen via bedrijven en particulieren." Teerling roept ondernemers daarom op te doneren. "Voor tien euro help je één persoon een jaar lang aan eten. Als elk bedrijf dat dit leest tien euro per medewerker overmaakt, dan zijn dus enorm veel mensen geholpen. Gebruikt kantoormeubilair inleveren bij onze outlet kan natuurlijk ook. Op dit moment zijn er 2100 boeren aan het planten. Volgend jaar willen we graag naar 4200 deelnemers. Om die sprong te maken hebben we nog eens 150.000 euro nodig. Hopelijk zijn er bedrijven die willen sponsoren. Eén gezin sponsoren kost eenmalig 50 euro."

HULP

De hongermaanden staan weer voor de deur. "Er is een groep boeren die dit jaar is begonnen met planten, maar doodgaat voordat de mais geoogst wordt. De hongersnood zullen zij niet overleven. Een verschrikkelijke gedachte. Gelukkig kunnen we vanuit Nederland iets doen om zoveel mogelijk Malawische gezinnen aan eten te helpen. Door geld te doneren aan stichting The Art of Charity. Elk bedrag is welkom."

DONEREN KAN VIA IBAN NL29RABO0118355732.
MEER INFORMATIE IS TE VINDEN OP
HELPMALAWI.NU. ANBI RSIN 822291319

STICHTING LIVA

“HET IS NU EEN KWESTIE VAN DOORPAKKEN”

Sinds de oprichting van stichting LIVA in juli 2015 hebben voorzitter en ervaringsdeskundige Imke Emons en diverse vrijwilligers al verschillende gezinnen kunnen helpen met problemen rondom hun zorgintensive kindje. Die hulp varieert van het aanstellen van een buddy die 24 uur per dag een luisterend oor biedt, tot aan gesprekken met zorgverzekeraars en financiële steun. “Het is ongelooflijk hoeveel gezinnen met financiële en psychische consequenties te maken hebben wanneer zij alle aandacht aan hun zorgkindje moeten besteden. Stichting LIVA is er om hen te helpen, maar ook om hier aandacht voor te vragen”, aldus Imke Emons.

Stichting LIVA staat klaar voor ouders die wel een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Denk aan gezinnen waarbinnen een kindje ziek wordt geboren, ernstig ziek is geworden, een ernstig ongeluk heeft gehad of zelfs gaat of is overleden. De psychische belasting die zo'n zorgenkindje met zich meebrengt is volgens Imke enorm. “Om die reden heeft stichting LIVA buddies aangesteld die 24 uur

per dag emotionele steun kunnen bieden en hebben we experts die coaching kunnen bieden. Op die manier begeleiden wij ouders die een ernstig ziek kind hebben en staan we hen bij in palliatieve trajecten wanneer het kindje geen overlevingskans heeft of het helaas is overleden. Dat gaat per e-mail of telefoon maar we gaan ook op bezoek bij gezinnen en bij kindjes die in het ziekenhuis

liggen.” Naast het bieden van psychische steun, neemt stichting LIVA ook het nodige regelwerk uit handen. “Wat veel mensen niet doorhebben, is dat gezinnen met zorgintensive kindjes vaak buiten de zogenoemde ‘potjes’ vallen. Wanneer een kindje in het ziekenhuis ligt, worden de ouders geacht om 24 uur per dag aanwezig te zijn om mee te helpen met de zorg. Als gevolg hiervan kunnen

ouders niet werken en lopen de kosten voor verblijf in bijvoorbeeld een Ronald McDonald Huis, maar ook voor vervoer, parkeren en maaltijden enorm op. Daarom voeren de vrijwilligers namens de getroffen gezinnen gesprekken met de zorgverzekeraars en gemeenten om voorzieningen te treffen. Gezinnen krijgen namelijk vaak van hun verzekeraar te horen dat zij geen recht hebben op een vergoeding, maar zijn ook niet goed op de hoogte van wat zij allemaal vergoed zouden moeten krijgen. Ook weten zij vaak niet dat er in bijzondere gevallen een cou-lanceregeling kan worden getroffen. En wat er allemaal geregeld en vergoed kan worden, verschilt ook nog eens per verzekeraar. Wij weten waar gezinnen recht op hebben, helpen mee met het regelen van een vergoeding en zorgen ook dat er vanuit de gemeente de nodige hulp komt, al verschilt dit helaas ook per gemeente. Verder komen we tegemoet in de financiële onkosten door tankpassen, parkeerkaarten, maaltijdbonnen en cadeau-bonnen voor speelgoedwinkels te schenken aan gezinnen die het financieel niet meer kunnen bolwerken. Ook de factuur van bijvoorbeeld het Ronald McDonald Huis of het ziekenhuis wanneer als de verzekeraar niet over de brug komt, zullen wij waar mogelijk betalen." Inmiddels heeft de stichting contact met diverse ziekenhuizen, maatschappelijk werk in het ziekenhuis en een aantal Ronald McDonald Huizen zodat deze instanties gezinnen direct kunnen doorverwijzen.

SUCCESSVERHALEN

In de anderhalf jaar tijd dat de stichting bestaat, heeft LIVA al een flink aantal gezinnen kunnen helpen. Zo kwamen de vrijwilligers in april 2016 in actie voor een gezin met een pasgeboren kindje met ernstige gezondheidsproblemen. Een LIVA-vrijwilliger stond hen te woord wanneer de ouders het even niet meer zagen zitten en hun hart wilden luchten. De stichting heeft geprobeerd om veel regelwerk voor deze ouders uit handen te nemen. Helaas overleed het kindje in september. LIVA belde en mailde veel met hun zorgverzekeraar. Het resultaat: een cou-lance van de verzekeraar en een deelbetaling van de verblijfskosten van de enorme rekening vanuit LIVA plus een speciale koffer voor de spulletjes van het kindje en een herinneringsarmbandje voor de ouders. Samen met de expert en de buddy probeert de stichting hen zo goed als mogelijk is te helpen. Een gezin met een kindje met taaislijmziekte kon wel wat hulp gebruiken bij het regelen van hulp via de gemeente. Waar de ouders al vier

maanden tegen een muur aanliepen, wist LIVA vanuit de gemeente vier keer drie uur per week hulp van een pedagoge te regelen, een akkoord PGB te regelen en bood de stichting financiële hulp bij de gemaakte onkosten van hun verblijf. LIVA helpt ook gezinnen die tijdens de zwangerschap hun kindje(s) helaas verliezen. "Zo ondersteunden wij afgelopen jaar een gezin dat te maken kreeg met een vroeggeboorte en twee gezinnen die werden geconfronteerd met een miskraam als gevolg van een buitenbaarmoederlijke zwangerschap. Ook zij zijn gesteund door een buddy en kregen van de stichting een persoonlijk gedenksieraad aangeboden."

AANDACHT

Om vastgelopen cases een zetje te geven, heeft stichting LIVA de afgelopen periode in een aantal gevallen met succes media-aandacht weten te genereren. Ook bekende Nederlanders spreken zich positief uit met betrekking tot de stichting en dragen de activiteiten een warm hart toe. Een van deze bekende Nederlanders is Sonja Pos-Silva, ooit begonnen als vj bij TMF en nu te zien in het nieuwe programma Van Passie Naar Droombaan en in de populaire misdaadserie Penzoa. "Ik heb Imke tien jaar geleden leren kennen toen zij de visagie voor een fotoshoot moest verzorgen. We hadden een hele leuke klik en hielden via Facebook contact. Zo bleef ik op de hoogte toen het bij Imke misging met haar zoontje Xavi en de impact die dit nog steeds heeft op haar eigen gezinssituatie. Ik vind het heel bijzonder dat zij die pijn om heeft weten te zetten in kracht en haar netwerk en haar ervaring inzet om anderen

OPROEP

Stichting LIVA werkt enkel met vrijwilligers en is voor hulp volledig afhankelijk van donaties. De stichting is bij de Belastingdienst erkend als ANBI. Voor donateurs betekent die status dat ze giften aan LIVA volgens geldende regels mogen aftrekken voor de inkomsten- of vennootschapsbelasting. Bedrijven en personen betalen geen belasting over hun donatie. Naast het doneren van geld zijn mensen ook meer dan welkom om met acties geld op te halen, of om een cadeautje te kopen in de LIVA-webshop. Doneren kan op bankrekening: NL96KNAB0739936778. Meer informatie over stichting LIVA is te vinden op www.stichtingliva.nl en www.facebook.com/stichtingliva.

belangeloos te helpen." Een paar jaar geleden kreeg Sonja zelf ook te maken met de nodige complicaties. "Ik had toen enorm veel pech en heb in vier maanden tijd twee buitenbaarmoederlijke zwangerschappen gehad. Het proces zelf was heel heftig en intens, maar het viel me ook op dat er een soort taboe lijkt te liggen, wat niet bevorderlijk is voor de verwerking. Gelukkig heb ik ook een gezonde zoon van net 12 en die zwangerschap en de bevalling zijn destijds helemaal goed gegaan. Daardoor besef ik ook dat het heel bijzonder is als het wél goed gaat. Ik wil dan ook iedereen oproepen om naar de website van stichting LIVA te gaan en te doneren. Vooral in deze donkere dagen kunnen deze gezinnen wel een steuntje in de rug gebruiken!"

GOEDE VOORNEMENS

Imke wil met stichting LIVA in 2017 het begeleiden van gezinnen voortzetten, maar gaat zelf wel een stapje terugdoen. "Ik zou graag een aantal bekende Nederlanders willen enthousiasmeren die af en toe belangeloos als woordvoerder op willen treden of namens de stichting een cheque in ontvangst willen nemen. Ik ben zelf namelijk ook nog steeds bezig met de zorg voor mijn zoontje, en hoef zelf die bekendheid niet." De ultieme wens van Imke is het realiseren van een eigen LIVA-huis bij ziekenhuizen waar mensen gratis kunnen verblijven. "Of dat wij in hotels LIVA-kamers mogen afhuren en gratis ter beschikking stellen aan gezinnen." Ondertussen blijft Imke werken aan de naamsbekendheid van stichting LIVA. "Ik merk dat wij gigantisch veel hulpaanvragen hebben maar ook de giften moeten continuïteit gaan geven." Wat Imke minder fijn vindt, zijn de dream or donate pagina's om geld in te zamelen. "Ik zou liever zien dat gezinnen zich bij LIVA aansluiten zodat we de omvang

van de problematiek beter in kaart kunnen brengen en in Den Haag aan de bel kunnen trekken. Want nu een jaar na de oprichting van de stichting merken wij dat het probleem nog veel groter is dan wij dachten. Er is heel veel vraag naar hulp, begeleiding en coaching en vooral ook financiële steun. Wij hanteren op dit moment noodgedwongen een wachtlijst omdat er zo veel gezinnen zijn

die hulp nodig hebben. Het lukt niet om alle gezinnen psychisch en financieel te ondersteunen. Gelukkig begint er wel een kentering te komen. Er is al een wet aangenomen waarbij doodgeboren kinderen erkenning krijgen en in het geboorteregister worden opgenomen. Het besef begint dus te komen, nu is het een kwestie van doorpakken."

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

Van Munster Media, de uitgeverij van onder andere Noord-Limburg Business heeft zich gecommitteerd aan stichting LIVA en besteedt op alle mogelijke wijze aandacht aan deze stichting. De motivatie hiervoor is volgens uitgever Michael van Munster deels persoonlijk. "Een aantal van mijn medewerkers heeft in een soortgelijke situatie gezeten waarbij er bij de geboorte van hun kind complicaties optraden. Dan heb je geen fijne start van het ouderschap, terwijl de kraamtijd toch een periode is waar je van moet kunnen genieten. Bovendien vind ik dat kleinere stichtingen die geen budget voor publiciteit hebben, ook recht hebben op aandacht. Ik hoop dat veel bedrijven en particulieren ons voorbeeld zullen volgen en dit prachtige initiatief gaan steunen!"

HERWERS HYUNDAI

"ZAKELIJK RIJDEN MET HYUNDAI IONIQ WORDT IN 2017 NOG INTERESSANTER"

"Zakelijk rijden met Hyundai? Een uitstekende keuze", zegt Jos Herwers, van Herwers Hyundai. "De Hyundai-modellen hebben namelijk een uitrusting, die leaserijders zeker zal aanspreken. Hyundai IONIQ is de eerste auto die leverbaar is met keuze uit meerdere verschillende elektrische aandrijflijnen. Ook met de fiscale veranderingen in 2017 blijven de Hyundai-modellen zakelijke toppers en zijn de adaptieve cruise control en de geschiktheid voor 100 kW snelladen een grote plus voor de zakelijke rijder."

MEERDERE ELEKTRISCHE AANDRIJFLIJNEN

Met Hyundai IONIQ heeft u keuze uit meerdere verschillende elektrische aandrijflijnen: elektrisch, plug-inhybride en hybride. Met de IONIQ geeft Hyundai richting aan de mobiliteit van de toekomst. In 2020 wil Hyundai namelijk één van de toonaangevende groene autofabrikanten ter wereld zijn. De Hyundai IONIQ is verkrijgbaar als hybride (benzine plus elektromotor en een 1,56 kWh batterij) en als BEV (100% elektrisch). In 2017 komt er ook een plug-inhybride, waarbij de batterij ook via een laadpaal is op te laden. De elektrische uitvoering uitgevoerd met een 28 kWh batterij is bijvoorbeeld goed voor een actieradius van 280 km. En, met de IONIQ kunt u snelladen tot 100 kW.

HYUNDAI I10, I20, I30 EN I40. WAAR KIEST U VOOR?

De Hyundai i10 is de stadsauto. De vernieuwde Hyundai i20 mét turbomotor is Hyundai's troef in de compacte middenklasse. De Hyundai i30 vormt de basis voor de eerste hot hatch van het merk, de i30 N. Dat model wordt in 2017 onthuld en krijgt een 2,0 liter turbomotor met een vermogen van ongeveer 265 pk. De nieuwe Hyundai i30 wordt leverbaar met twee benzinemotoren en drie dieselmotoren. De belangrijkste nieuwkomer is de 1,4 liter viercilinder turbomotor met een vermogen van 140 pk. De

instapper wordt de 1.4 met 100 pk, gevolgd door de 120 pk sterke 1,0 liter driecilinder. In de diesel-uitvoeringen is er keuze in de 1,6 liter: 95, 110 en 136 pk. Alle motoren zijn standaard gekoppeld aan een handgeschakelde zesbak, maar de 1,4 liter turbomotor en de twee sterkste diesels worden ook geleverd met een zeventraps automaat met dubbele koppeling.

ADVANCED SMART CRUISE CONTROL

Waar u helemaal blij van wordt, is de Advanced Smart Cruise Control in de IONIQ. Oftewel, de cruise control inschakelen en

MET DE IONIQ GEEFT HYUNDAI RICHTING AAN DE MOBILITEIT VAN DE TOEKOMST.

de auto houdt zelf voldoende afstand tot de voorganger. De cruise control kent vier standen van reageren (heel veel afstand of wat minder). Dit is een verademing, zowel in de stad als op de snelweg.

HYUNDAI IONIQ GOEDE SPELER ZAKELIJKE SEGMENT:

- Uitstekende prijs/kwaliteit verhouding
- Meerdere verschillende elektrische aandrijflijnen

- Voorzien van de nieuwste actieve veiligheidsvoorzieningen
- Winnaar Good Design Award in 2015 en 2016
- Prima informatiesysteem
- Advanced Smart Cruise Control
- Geschikt voor 100 kW snelladen

Meer informatie over Herwers Hyundai vindt u op www.herwers.hyundai.nl

HERWERS HYUNDAI IN ARNHEM EN SINDS KORT OOK IN DOETINCHEM

Na een grondige verbouwing van het bedrijfspand aan de Plakhorstweg 14 in Doetinchem heeft Herwers er een mooi Hyundai mobiliteitscentrum in het verzorgingsgebied bij. Marcel Klomps, geen onbekende in Doetinchem, is samen met zijn team het aanspreekpunt voor deze locatie. Anne Jan Krol staat sinds deze zomer samen met zijn enthousiaste teams dagelijks voor u klaar aan de Hazenkamp 15 in Arnhem.

GERBEN WARDENIER VAN ABASCILJE STELT DE VRAAG:

IN DE STEEK GELATEN DOOR 'UW' BANK?

Als ondernemer kunt u behoefte krijgen aan financiering. Om te investeren in een nieuw gebouw, nieuwe machines of in uitbreiding. Of om voorraden of debiteuren te financieren. Van oudsher is de ondernemer gewend aan een bank die daarbij graag hielp. Een bank die altijd klaar stond, soms zelfs als het niet nodig was.

GRAAG HIELP, KLAAR STOND?

De ervaring van veel MKB ondernemers is tegenwoordig een andere. Krediet is een schaars goed geworden en ondernemers ondervinden ook daar een groeiende onderlinge concurrentie.

Als door het aantrekken van de economie de behoefte aan krediet stijgt, is krediet niet langer zomaar voor iedere ondernemer weggelegd. Van de ondernemer wordt meer verwacht om in aanmerking te komen. De beste manier om dat te doen is actief een succesvolle en bevredigende relatie op te bouwen met de bank van nu.

AANPAK VAN ABASCILJE

Als ondernemer voor ondernemers, heeft Abascilje zich juist daarin gespecialiseerd. Door als coach en begeleider te assisteren bij de voorbereiding van de aanvraag, de gewenning aan de denktrant van de 'nieuwe' bankier en de indringendheid van de vragen die gesteld zullen worden.

Krediet wordt verstrekt op basis van vertrouwen. Het doel is de ondernemer in staat te

stellen zelf het vertrouwen van de bank te winnen en te behouden.

Alle relevante deskundigheid wordt samengebracht in een totaalaanpak die zeldzaam is. In teamverband werken zo nodig communicatie, financiële, krediet, juridische en bedrijfskundige specialisten samen.

De aansturing van deze experts en de bewaking van de kwaliteit komt uitsluitend toe aan oprichter en eigenaar Gerben Wardenier. Zijn internationale carrière bestond steeds uit het voor particuliere en zakelijke klanten behartigen van hun belangen bij banken.

4 GOUDEN TIPS OM KREDIETVERLENING TE BEVORDEREN

1. Gelijkwaardigheid bij communicatie

De ondernemer ziet kansen, de bankier risico's. Al gauw praat je niet meer dezelfde taal. Door oog te hebben voor elkaars verantwoordelijkheden, ontstaat een gelijkwaardige en respectvolle communicatie, waarbij alle kanten van de financiering vruchtbaar aan bod kunnen komen. Maak het krediet een gezamenlijk belang;

2. Vertrouwen versus wantrouwen

Het allesbepalende moment in het proces is wanneer de bankier zich afvraagt: vertrouw ik het? Komt het geld weer terug? Zorg dat je alles naar voren hebt gebracht om wantrouwen te voorkomen en vrouwen te onderbouwen;

3. Vertrouwen valt te onderbouwen

Het risico wordt nagenoeg uitsluitend bepaald door de mate waarin je bedrijf de "zaakjes voor elkaar heeft, of niet". Jij risico

bewust onderneemt. Door hierop scherp te zijn, verlaag je het risico voor jezelf en voor de bank. Voor de bankier betekent een lager bedrijfsrisico, een hoger vertrouwen in het krediet;

4. Actief relatiebeheer uit jezelf, voor jezelf

Waar je meestal geen terughoudendheid voelt bij het actief onderhouden van de relatie met klanten en leveranciers, zou dat naar de bank toe net zo moeten zijn. Meld uit eigener beweging successen maar ook tegenslagen. Door niet te melden moet de bank er "zelf achter komen"; Dan riskeer je dat vertrouwen omslaat in wantrouwen.

Abascilje bevordert mede op basis van deze 4 hoekstenen de kredietverlening aan jou als ondernemer. Bij de uitvoering word je bijgestaan en weldra kun je het voortaan zelf. Zorg dat je klaar bent voordat de economie in de loop van dit jaar weer aantrekt.

**Abascilje BV - Varsseveldsestraatweg 128
7122 NT Aalten - www.abascilje.com**

**Gerben Wardenier - +31 543 461413
+31 6 2024 6014 - gerben@abascilje.com**

INWONERS GEMEENTE AALTEN BESLISSEN MEE OVER NIEUWE BURGEMEESTER

Bert Berghoef stopt 17 januari als burgemeester van Aalten. Arnold Gerritsen neemt tijdelijk het stokje van hem over. De gemeenteraad gaat tegelijkertijd beginnen met de zoektocht naar een nieuwe burgemeester. Daarbij vraagt zij hulp van de inwoners. De raad nodigt alle inwoners uit om mee te denken over welk type burgemeester het best bij de gemeente Aalten past. Op 3 januari is een vragenlijst online gezet waarmee inwoners kunnen aangeven wat hun wensen zijn als het gaat om de nieuwe burgemeester. De enquête is te vinden via de website van de gemeente Aalten op: www.aalten.nl/ikdenkmeemee en is tot 19 januari in te vullen. Inwoners die liever de vragenlijst op papier invullen, worden bediend via het Aaltens en het Dinxpers Nieuws van de eerste week van 2017. Aan de hand van tien stellingen kunnen de inwoners van de gemeente Aalten aangeven naar welk type burgemeester de gemeenteraad moet zoeken. De inwoners kunnen ook gebruik maken van een vrije ruimte om specifieke wensen mee te geven in de zoektocht naar de nieuwe burgemeester. De vertrouwenscommissie (die bestaat uit leden van de gemeenteraad) gebruikt de uitkomsten van de enquête bij het schrijven van de profielschets voor de nieuwe burgemeester. Op maandag 6 maart wordt in een vergadering van de gemeenteraad met de Commissaris van de Koning een profielschets voor de nieuwe burgemeester vastgesteld. Na het vaststellen van het profiel wordt de vacature opengesteld. Wanneer de nieuwe burgemeester daadwerkelijk gaat beginnen, is nog niet bekend.

Arthur Borst nieuwe directeur voor Regionaal Bedrijvenpark Laarberg

Laarberg is het regionale bedrijvenpark voor de Oost-Achterhoek. Arthur Borst is onlangs aangetreden als directeur van de Gebiedsonderneming Regionaal Bedrijvenpark Laarberg, een samenwerking van de gemeenten Oost Gelre en Berkelland. Arthur Borst is betrokken bij grootschalige complexe gebiedsontwikkelingen en heeft ruime ervaring aan zowel de publieke als private zijde van gebiedsontwikkeling. Zijn ambitie is om verder te bouwen aan de ontwikkeling van Regionaal Bedrijvenpark Laarberg om dit dé plek in de Oost-Achterhoek te laten zijn waar ondernemingen zich graag vestigen. Daarnaast zijn Frans Stortelder (COO bij Vion) en Tonny Winkelhorst (directeur-eigenaar van Baks Groep) toegetreden tot de Raad van Commissarissen van Laarberg. Hans Goorhuis (directeur van Taurus Corporate Finance) blijft voorzitter van de Raad van Commissarissen. Allen zijn Achterhoekse ondernemers die nauw betrokken zijn bij het bedrijfsleven en beschikken over een groot netwerk in de Achterhoek en Twente. Laarberg is het regionale bedrijvenpark in het oostelijke deel van de Achterhoek gelegen aan de N18. Het park is een bundeling van krachten met als doel de concurrentiepositie van de regio te waarborgen en verbeteren. Er zijn ruime kavels beschikbaar en vestigingsmogelijkheden voor ondernemingen tot en met milieucategorie 5. Laarberg heeft uitstekende faciliteiten en richt zich onder andere op de maakindustrie, agro-food en duurzame energie.

De Viske: de weg naar maatwerk ICT-oplossingen!

Laat ICT het werk voor u doen!

De Viske ICT kan uw organisatie optimaal ondersteunen en begeleiden op meerdere disciplines, waaronder:

- ICT-Beheer
- Applicatie-ontwikkeling
- Afas ondersteuning/ koppelingen

T 0314 760 710 info@deviske.nl www.deviske.nl

SAFARI IN AFRIKA?

Ruim 100 uitgekiende reizen vindt u op jambo.nl en in onze brochure of bel met onze Afrika specialisten op 020-2012740 voor een reis op maat.
De mogelijkheden zijn eindeloos, privé reizen geheel conform uw wensen!

Tanzania • Kenia • Madagaskar • Oeganda • Rwanda • Zimbabwe • Namibië
Botswana • Zambia • Mozambique • Seychellen • Mauritius • Zuid-Afrika

NL NEXT LEVEL: KANSEN VOOR IEDEREEN

Woensdag 15 maart 2017 nadert met rasse schreden, politieke partijen zetten de eindsprint in naar de verkiezingsstreep.

'Nederland staat er goed voor' is de boodschap van vooral de regeringspartijen. De begroting is op orde, we scoren in economische lijstjes-die-er-toe-doen en het vertrouwen van producenten én consumenten is stijgende. Alle seinen op groen en dus lekker doorgaan zou je kunnen denken. Maar ondernemers zouden geen ondernemers zijn als ze niet juist nu ambitie tonen. Want voor een welvarend, duurzaam Nederland met kansen voor iedereen is méér nodig. Dat besef heeft VNO-NCW ertoe gebracht de toekomstvisie NL Next Level uit te brengen. Het is een visie waarmee het nieuwe kabinet – wat VNO-NCW betreft – vanaf 2017 aan de slag kan.

NIEUW PERSPECTIEF

De kern van dit nieuwe perspectief is dat we voor een groot aantal transities staan. Fossiele energie gaat over naar duurzame energie, het tijdperk van de analoge informatie gaat over naar digitalisering, regionale oriëntatie maakt plaats voor mondialisering, de 'wegwerp'-grondstoffeneconomie gaat naar circulaire economie, steden krijgen andere functies, maar mogen niet verloederen. Grote veranderingen, die nodig zijn om Nederland bij de wereldtop te houden. Deze uitdagingen moeten we aangaan, in goede samenwerking tussen overheid, ondernemingen en andere betrokken partners. In deze samenwerking ligt een grote kracht van Nederland.

INVESTERINGSAGENDA

Nederland is zeer goed gepositioneerd om naar 'Next Levels' te gaan, maar dat vergt wel gericht beleid en een meerjarig investeringsprogramma verankerd in het nieuwe regeerakkoord. Het investeringsprogramma groeit op jaarbasis toe naar 7,5 miljard aan publieke investeringen. Daarnaast pleit VNO-NCW voor een 'Next Level Investment

Fund' (NLIF) voor de financiering van transitie-investeringen van circa 100 miljard euro met privaat geld tot en met 2025. Beide bronnen van financiering zijn bedoeld om NL Next Level investeringsprogramma's te bekostigen.

ACHTERHOEK NEXT LEVEL

Ook onze regio onderscheidt zich op economisch gebied. De Achterhoek is een zeer innovatieve regio met een sterke maakindustrie. Om de economische vitaliteit te behouden en te versterken zet VNO-NCW Achterhoek zich - samen met u en de overheid - in op belangrijke lobbyprioriteiten en projecten: regiobranding met SmartHub Achterhoek en een sterke focus op smart industry en de Achterhoek als dé stage- en afstudeerregio van Nederland. We

blijven werken aan een goede fysieke en digitale bereikbaarheid van de Achterhoek en aan internationalisering met speciale aandacht voor zaken doen in Duitsland. Daarnaast richten we ons op het verbeteren van de aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt, onder andere met Techniekdagen, Talententuin, Smart Technical Education en het project Opnaarde100000banen.nl. Ook dragen we actief bij aan duurzaamheidsdoelstellingen en de energietransitie in Gelderland, onder andere via deelname aan het Gelders Energieakkoord, het project energycheckup.nl en doe-scans.

Goede zaken in 2017!

Wilma Elbertsen, regiomanager VNO-NCW Achterhoek, elbertsen@vno-ncwmidden.nl

PASSIE voor glans

carwash &co

Ede Veenendaal Doetinchem

WWW.CARWASHCO.NL

SMARTHUB ACHTERHOEK: DÉ SMART INDUSTRY-REGIO

De Achterhoek kent een zeer krachtige maakindustrie met een nationale en internationale rol van betekenis. Ondernemers, overheden en onderwijsinstellingen zien in de 'vierde industriële revolutie' geweldige kansen voor het creëren van een nieuwe, duurzame toekomst voor de regio. Partijen hebben de handen ineengeslagen en onder de merknaam SmartHub Achterhoek worden inmiddels al stevige successen geboekt in de transitie naar Smart Industry. Ook andere sectoren benutten de kansen die Smart Industry hen biedt.

TEKST: REMKO TEN BRINKE, COMMUNICATIE-STRATEGEG SMARTHUB ACHTERHOEK

VEELZIJDIG, VERBONDEN EN VINDINGRIJK

De grote vindingrijkheid in de regio in combinatie met de veelzijdigheid en onderlinge verbondenheid, maken de Achterhoek uniek. Vanuit onderling vertrouwen en de bereidheid om te delen, ontstaan in partnerships de meest briljante innovaties. Zo wordt in het fieldlab 'Smart bending Factory' bij het bedrijf 247Tailorsteel door zo'n tien partners samengewerkt aan slimme maatwerkproductie van gebogen en gesneden metaal. Bij Kaak Group in Terborg staat de eerste industriële 3D-metaalprinter van Nederland waarop zes bedrijven experimenteren met nieuwe productiemethoden die bestaande

businessmodellen radicaal veranderen. Uitvoeringsorganisaties als CIVON (Centrum voor Innovatief Vakmanschap Oost-Nederland) en ACT (Achterhoekse Centrum voor Technologie) ondersteunen de Smart Industry-ontwikkelingen door matches te maken tussen partijen die elkaar kunnen versterken. Dit alles maakt dat in de Achterhoek een uitstekend klimaat heerst voor bedrijven die op weg zijn naar een nieuwe, duurzame toekomst door Smart Industry te omarmen. In de publiek-private samenwerking wordt intensief opgetrokken met organisaties binnen en buiten de regio, op Oost-Nederlandniveau, landelijk en internationaal.

MASTERCLASSES, INNOVATIEHUBS EN SMART EVENTS

Uniek in Nederland zijn de masterclasses Smart Industry en Business Modeling, georganiseerd door de SmartHub Academy. In een veilige en inspirerende setting leren bedrijfsteams met en van elkaar over innovatie en nieuwe businessmodellen. Ook is er veel aandacht voor de grote impact die Smart Industry heeft op het menselijk kapitaal binnen ondernemingen.

Een andere bijzondere leer- en werk-omgeving in de Achterhoek vormen de Innovatiehubs. Hier werken bedrijven op lokaal niveau samen en bieden zij studenten uitdagende stages en afstudeeropdrachten, gekoppeld aan uiteenlopende innovatievraagstukken. Een hubmanager begeleidt de studenten en is de verbindende factor tussen

onderwijsinstelling, bedrijf en student. Verschillende smart events, zoals het jaarlijkse InnovatieFestival en de Talententuin, bieden een podium voor Smart Industry-bedrijven en cases. Organisaties, kennisinstellingen en talenten komen hier bijeen voor verdere kruisbestuiving en de gezamenlijke ontwikkeling van Smart Industry in de regio.

JONG TECHNISCH TALENT

Kennisinstellingen en bedrijven stimuleren de ontwikkeling van technisch talent. Dit begint in het basisonderwijs, waar leerlingen in technieklokalen en tijdens de jaarlijkse Techniekdag al vroeg in aanraking komen met techniek en innovatie. Voor stagiaires, afstudeerders, trainees en starters op het gebied van Smart Industry heeft de Achterhoek interessante carrièremogelijkheden. Talenten worden goed begeleid en krijgen bijzondere ontwikkelkansen, zowel in hun specialisme als in andere disciplines. Bij Innovatiehubs, masterclasses en bedrijfsbezoeken komen talenten samen, inspireren ze elkaar en leren ze van best practices bij andere Achterhoekse Smart Industry-bedrijven.

Interesse in de Achterhoek als broedplaats voor innovatie en landingsplaats voor ondernemerschap en talent? Interesse in een verbinding met SmartHub Achterhoek? Kijk op smarhub.nl voor meer informatie en contact.

STICHTING
LIVA
WE CARE

 Stichting LIVA
www.stichtingliva.nl

Lekker uitwaaien bij Grand Cafe Rutgers

Net als in de zomer is het Lathumse Rhederlaag in de herfst en winter een prachtige plaats om even uit te waaien tijdens een wandeling. Kom daarna genieten van een kop koffie met appelgebak bij de openhaard, een lunch of diner bij Grand Café Rutgers.

Ons terras biedt plek aan 140 zitplaatsen en binnen 120 zitplaatsen. Wij staan bekend om onze onbeperkte menu's, diverse buffetten, diverse BBQ's en ons 3-gangen diner voor €14,95 welke elke week verandert. Bovendien zijn wij een officiële trouwlocatie. Trouwen op het water? Bij ons is dit mogelijk. Kijk voor een sfeerimpressie ook eens op onze Facebookpagina.

Eigenaar Eric Rutgers is dan ook trots op zijn etablissement dat hij 17 jaar geleden begon waar veel feesten en partijen gehouden worden. Voor elke budget krijgt u een onvergetelijk dag en/of avond.

Grand Cafe Rutgers gaat outdoor

Vanaf heden is het, naast genieten van onze a la carte en onbeperkte gerechten, mogelijk om diverse outdoor activiteiten

te boeken voor onder andere teambuilding, bedrijfs-, familie-, vrijgezellen- en kinderfeesten. Alle outdoor activiteiten kunnen ook als all-in arrangement

worden geboekt bijvoorbeeld ter afsluiting met een heerlijke barbecue. Wij bieden de volgende activiteiten aan: beachvolleybal, boogschieten, luchtdruckschieten, blaaspijpschieten, rondvaart over het prachtige Rhederlaag, jeu des boules, suppen (snelst groeiende watersport) en scooterverhuur zonder helm. Daarnaast blijven wij de toplocatie aan het water voor het voltrekken van huwelijken en het geven van diverse feesten.

Meer informatie:
www.grandcaferutgers.nl
grandcaferutgers
De Muggenwaard 7
6988 BX Lathum
T 0313-632963

ETL DALES

De verruimde schenkingsvrijstelling is terug

Tussen 1 oktober 2013 en 1 januari 2015 was het tijdelijk al mogelijk: ouders, maar ook bijvoorbeeld grootouders (derden), konden belastingvrij € 100.000 voor de eigen woning schenken. In 2017 keert deze onbelaste ton terug, met de aanvullende voorwaarde dat de verkrijger (of diens partner) tussen de 18 en 40 jaar oud is.

INGE DRABELLS - RB MB. BELASTINGADVISEUR - INGE.DRABELLS@ETLNEDERLAND.NL

Nieuw is dat de vrijstelling over drie achtereenvolgende jaren kan worden gespreid, mits niet al eerder via de verhoogde vrijstelling is geschonken. De schenking van € 100.000 kan over de jaren 2017, 2018 en 2019 plaatsvinden. De schenking vindt daadwerkelijk plaats in het jaar van aflossing. Bij een gespreide schenking moeten er even zoveel schenkingsaangiften worden gedaan.

De verwachting is dat de schenker zelfs het gehele bedrag van € 100.000 ineens kan overmaken, onder de opschortende voorwaarde van aflossing van de eigenwoningsschuld. Schenkt bijvoorbeeld een vader in 2017 € 100.000 aan zijn zoon, dan vormt het restant, tot het moment van aflossing van de eigenwoningsschuld vermogen in box 3 van de zoon. Wat vrij gemakkelijk wordt vergeten, is het huwelijksgoederenregime. Een beoogd vrijgestelde schenking kan dan ineens (deels) belast zijn. Jan en Noor hebben een gezamenlijke eigenwoningsschuld van € 150.000. Jan ontvangt een schenking van € 100.000. Jans

aandeel in de gemeenschappelijke schuld is maar € 75.000. Met de resterende schuld van € 25.000 lost hij eigenlijk een deel van Noors schuld af, waarop de vrijstelling dus niet geldt. Dit kan worden voorkomen door direct € 25.000 aan Noor te schenken. Bij huwelijken in gemeenschap van goederen zal dit via een toezegging van de staatssecretaris geen problemen opleveren.

Op basis van overgangsrecht kan in ouder-kind situaties een eerder onder de verhoogde vrijstelling geschonken bedrag tot een ton worden aangevuld. Maar let op, dit kan niet in alle gevallen!

- Bij een eerdere schenking in de jaren 2010 tot en met 2014 kan de verhoogde vrijstelling vanaf 2017 niet meer worden benut. *
- Bij een schenking in 2015 of 2016 kan in 2017 en/of 2018 aanvullend maximaal € 46.984 worden geschonken. *

- Bij een schenking vóór 2010 met een beroep op de eenmalige verhoogde vrijstelling, welke in een later jaar niet is verhoogd, moet er in 2016 € 27.570 worden geschonken. Alleen dan kan er in 2017 en/of 2018 nog maximaal € 46.984 extra worden geschonken. Zonder aanvullende schenking in 2016 resteert in 2017 en/of 2018 slechts een schenking van € 27.567.

- * Dit geldt ook als in het eerdere schenkingsjaar niet de volledige vrijstelling is benut.

De vrijstelling oogt eenvoudig, maar is ingewikkeld door voorwaarden en overgangsrecht. Laat u als eventuele schenker of verkrijger dan ook goed informeren en begeleiden, om enerzijds onbedoeld (deels) belaste schenkingen te voorkomen en anderzijds optimaal gebruik te maken van de geboden vrijstellingen.

ETL
DALES

ACCOUNTANTS
EN ADVISEURS

TRENDWATCHER ADJIEDJ BAKAS OVER DE TRENDS IN 2017

Trendwatcher Adjiedj Bakas publiceerde onlangs zijn boek 'Trends 2017'. Aan bod komen de belangrijke trends op zeer uiteenlopende terreinen: van arbeid, technologie, overheid, samenleving, geopolitiek, business en reizen tot mode en design.

2017 is volgens de Chinezen het Jaar van de Haan. In een dergelijk jaar timmeren 'haantjes' aan de weg, volgens Bakas. Hij verwacht dat de as Trump-Poetin Europa ingrijpend zal veranderen. Waarom zoeken burgers nu bescherming? Bakas: "Hanan verdedigen hun territorium op felle wijze, en dat wordt door burgers omarmd, want zij zoeken bescherming tegen het geweld van de wereld. Nu de digitale transformatie echt losbarst en het verdienmodel van menig bedrijf verdwijnt, zoeken grootbedrijf en MKB bescherming. Nu steeds meer (al dan niet verborgen) werkloosheid de kop opsteekt, en de verzorgingsstaat onder druk staat, zoeken werknemers bescherming. Nu z'ers en bottom-up-veranderaars te veel disruptie veroorzaken, zoekt het poldermodel bescherming. Nu de EU-superstaat kraakt en feitelijk getransformeerd moet worden naar de oude EG, zoeken eurocraten bescherming voor hun droom, die de meeste burgers als nachtmerrie ervaren. Nu de middenklasse verder verarmt, en daardoor niet meer voor sociale cohesie zorgt, wordt ook daar de roep om bescherming luid." In zijn boek besteedt Bakas veel aandacht aan de Brezinski-doctrine uit de jaren '70 van de vorige eeuw, die het politiek ontwakken van de massa voorspelde. "In dit verkiezingsjaar is de 19e eeuwse representatieve democratie toe aan iets nieuws, want de vetocratie wint terrein. Autoriteiten krijgen het moeilijk in 2017, omdat krachten van onderop de koers bepalen."

TECHNOLOGIE

Naast economische en geopolitieke ontwikkelingen kijkt Bakas ook naar technologische ontwikkelingen, of liever gezegd, de keerzijde hiervan. Zo heeft de intrede van de mobiele telefonie gezorgd voor veel gebruikersgemak,

maar het aantal verkeersdoden nam door het gebruik ervan tijdens het verkeer toe. Internet is voor velen onmisbaar geworden, maar heeft ook geleid tot een nieuwe vorm van criminaliteit. Wereldwijd besteden bedrijven meer dan 78 miljard dollar aan cybersecurity. Om nog maar te zwijgen van medewerkers die onder werktijd afgeleid raken door hun social media accounts en de aanbiedingen die online reiswinkels te bieden hebben.

De verdere toename van de regulering van het internet vanuit de overheid maakt dat we niet langer vrij kunnen posten wat we willen. Ook technologiebedrijven zoals Google en Facebook

"HANEN VERDEDIGEN HUN TERRITORIUM OP FELLE WIJZE, EN DAT WORDT DOOR BURGERS OMARMD, WANT ZIJ ZOEKEN BESCHERMING TEGEN HET GEWELD VAN DE WERELD."

censureren en ontzeggen gebruikers die zich niet aan hun regels houden de toegang tot hun diensten. Negatieve berichtgeving wordt onderdrukt, reclame krijgt een prominente positie. Het fenomeen Big Data wordt ondertussen verder omarmd en kan onder andere worden gebruikt om de omzet te verhogen, om klantgericht te ondernemen en om marketinguitingen verder te personaliseren. De doelgroep maakt plaats voor het individu.

KWEEKLEER

Naast de ingrijpende veranderingen die technologie en politiek te weeg kunnen brengen, biedt Bakas ook wat luchtigere informatie. Zo ontsnapt ook de modebranche niet aan de invloed van de technologische ontwikkelingen. De Amerikaanse start-up Modern Meadow houdt zich bezig met de ontwikkeling van kweekleer dat wordt gekweekt op basis van cellen. Mode-ontwerpers zouden dan meer invloed uit kunnen laten oefenen op kracht, flexibiliteit

en dikte van het materiaal. Wat betreft het modebeeld zijn er in 2017 twee stromingen te zien. Aan de ene kant wordt zowel de mode als interieurdesign gekenmerkt door eclecticisme. Stijlen worden met elkaar gecombineerd tot een druk geheel van materialen, versieringen en prints. Anderzijds is er een hang naar effen kleding in neutrale kleuren die makkelijk te combineren zijn. Wat betreft haartrends mogen mannen hun haar laten groeien. Denk aan ruige kapsels met een holbewoner feeling, een wild ongewassen effect dat met behulp van haarproducten en de föhn wordt gecreëerd. Of ga voor een James Dean of Elvis Presley look met een strakke scheiding, een vetlook en een grote kuif. De baard is in 2017 uit, een stoppelbaard mag wel. Dames kunnen aan de slag met de retro look met rockabilly stijl. Ook lichte punk-invloeden doen hun intrede. Dat betekent dus getoupeerd haar en wilde krullen. Gelukkig mag opgestoken haar in combinatie met een pony of een mooie golvende haardos ook. Verder maakt oma haar rentree in 2017 in ons interieur, in de keuken en in ons huishouden. Genoeg stof om over na te denken!

www.bakas.nl

BIOGRAFIE ADJIEDJ BAKAS

Trendwatcher Adjiedj Bakas (1963) schreef verschillende bestsellers over de toekomst, waaronder in 2014 'Plenty, Megatrends Water, Energie en Grondstoffen en Megatrends Werk', over banen die verdwijnen en banen die gaan komen. Eerder publiceerde hij onder andere 'The Future of Food', 'The State of Tomorrow' en 'Het Einde van de Privacy'. Bakas' vorige boek 'Ziel in de Zorg' werd onlangs in ontvangst genomen door minister Edith Schippers van VWS, die zijn "heerlijk optimistische kijk" prees. Het boek 'Megatrends MKB' dat Bakas schreef met MKB-voorman Hans Biesheuvel werd in ontvangst genomen door premier Mark Rutte, die het 'zeer inspirerend' noemde.

Meer uit online marketing halen?

Google

Boosters, Online Marketing Specialisten

Neem vrijblijvend contact op met een van onze Online Marketing Specialisten!

✉ info@boosters.nl ☎ 0314 - 763 683

Google AdWords, SEO, Facebook Ads, Analytics
E-mailmarketing, Conversie Optimalisatie & meer!

boosters
online marketing specialisten

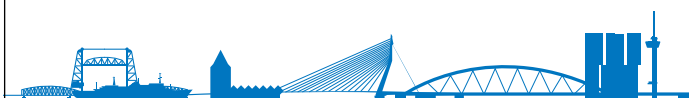

Onderdeel van

Business Software voor het MKB

*Van financiële administratie
tot totale ERP-oplossing*

KING
BUSINESS SOFTWARE

Een nieuwe kijk op uw business

king.eu

Stuif EVENEMENTEN

Voor al uw evenementen van A tot Z!

**Verhuur
techniek**

voor onder andere:

Geluid
Licht
Video

**Organisatie
evenementen**

voor onder andere:

Publieke en
zakelijke
evenementen

**Verhuur
evenement
voorzieningen**

voor onder andere:

Podia
Tenten
Hekwerken

Postbus 1172 - 3900 BD Veenendaal- T. 0318 - 51 89 73
E. info@stuifevenementen.nl - I. www.stuifevenementen.nl

NIEUWBOUW FITNESSCENTRUM OP ZEVENAARS BEDRIJVENPARK MERCURION

In december ondertekenden de gemeente Zevenaar en FCZ Beheer BV de koopovereenkomst voor een kavel van 2.143 m² op bedrijvenpark Mercurion in Zevenaar. Namens FCZ Beheer BV tekende de heer B. Wanders, namens de gemeente tekende locoburgemeester G. Hendriksen. Fitnesscentrum Zevenaar, sinds 2011 gevestigd aan de James Wattstraat, verhuist in augustus 2017 naar een nieuwe groene locatie. Om aan de groeiende behoeften te blijven voldoen was een groter pand noodzakelijk. Komende maanden, op 800 meter afstand van de huidige locatie, verrijst een modern en energiezuinig All-Electric gebouw waar Fitnesscentrum Zevenaar zich gaat vestigen. Het pand met 1.250 m² vloeroppervlakte wordt voorzien van de nieuwste groene technieken en fitnessfaciliteiten. Een All-Electric pand houdt in dat er geen gasaansluiting meer nodig is. Door het plaatsen van zonnecollectoren wordt ruim 50% van de energie voor zowel warm water als elektriciteit zelf opgewekt. Alle ruimtes worden voorzien van warmtepompventilatiesysteem die automatisch verwarmt, ventileert en koelt. Tevens wordt er verse schone buitenlucht toegevoegd. Door deze installaties wordt onnodig energieverbruik voorkomen en kan er gesport worden in een groen klimaat. Het idee voor een All-Electric pand is ontstaan in samenwerking met Pola Zevenaar. Eigenaar Jarno Wanders startte vijf jaar geleden met Fitnesscentrum Zevenaar. "Het wordt groter, moderner en milieuvriendelijker, maar de sfeer gaat uiteraard mee", aldus de heer Wanders. Op bedrijvenpark Mercurion zijn vooral bedrijven in de zakelijke dienstverlening gevestigd, maar daarnaast ook een school, medische voorzieningen en een tennishal annex sportschool. Fitnesscentrum Zevenaar is een mooie aanvulling hierop. Er zijn nog enkele kavels beschikbaar op bedrijvenpark Mercurion.

Deel uw nieuws met Oost-Gelderland Business!

Een overname, een verhuizing, een jubileum, een uitbreiding van het team, een nieuw initiatief of een nieuw product; elk bedrijf heeft wel iets interessants te melden. Oost-Gelderland Business publiceert dit graag voor u op de website! Heeft u een leuk nieuwtje of een interessant idee voor een artikel, mail dit dan vooral door naar hoofdredacteur Sofie Fest via sofie@vanmunstermedia.nl.

Van bejaardenkarretje tot gerookte paling: kerstgeschenken worden steeds gekker

Waar sommige opdrachtgevers het bij traditionele kerstpakketten houden, zijn andere bedrijven wat creatiever in hun kerstgeschenken. Dit leidt in sommige gevallen tot de meest bizarre giften, zoals een 'boodschappenkarretje voor bejaarden', een 'gerookte paling in een kartonnen koker', of een vlinderdas van 'Rudolph the rednosed reindeer'. Dit blijkt uit een rondgang van hr-specialist Tentoo onder meer dan 100 flexwerkers. De kersttijd is voor veel bedrijven een kans om hun waardering te laten blijken aan hun werknemers, flexwerkers en opdrachtnemers in de vorm van een geschenk. Het is elk jaar weer afwachten wat er in dat kerstpakket zit en of er überhaupt wel een kerstpakket komt. "Werknemers van de ABN AMRO hoeven dit jaar bijvoorbeeld geen kerstgeschenk meer te verwachten", vertelt Paul den Ronden, algemeen directeur van Tentoo. "We merken dat de pakketten elk jaar weer voor een verrassing kunnen zorgen. Daarom besloten we bij onze flexwerkers uit te vragen wat ze graag willen – en wat voor gekke pakketten ze in het verleden kregen." Andere voorbeelden van spraakmakende kerstcadeaus die de top 10 haalden zijn een demontabele schroeven-draaierset, een blik pepers, een roze regenpak en een chocoladeletter.

Ook is onderzocht wat het meest populaire geschenk is. Dat is de cadeaubon, dat door maar liefst 36 procent van de flexwerkers wordt verlangd. Slechts 10 procent van de flexwerkers geeft aan een voorkeur te hebben voor het traditionele kerstpakket. Op de derde plek komt wijn/chocola als kerstwens. Sommige flexwerkers hebben echter wel erg specifieke wensen. Zo gaf één aan "een minuut gratis winkelen in een bouwmarkt" te willen. Een andere flexwerker wil graag "een geheel verzorgde reis voor twee personen naar een warm land". Ook wilden enkelen "een vast contract" of gewoonweg "waardering". Er werden niet alleen hele bizarre kerstcadeaus geschonken, ook hele extravagante. Zo kregen drie mensen een vakantie, iemand een iPhone en ook ontving iemand ooit 400 gulden. Dit was volgens de flexwerker toentertijd "meer dan het maandloon van een stagiaire". Den Ronden: "Dergelijke dure geschenken zijn wel erg uniek. De ABN AMRO bijvoorbeeld gaf gemiddeld 70 euro per werknemer uit. Gemiddeld ligt dit bedrag tussen de 40 en 50 euro."

TOPLOCATIES IN O

38

Proef het buitenleven
à la Carte ontbijten, lunchen of
dineren in Plattelandse sfeer!

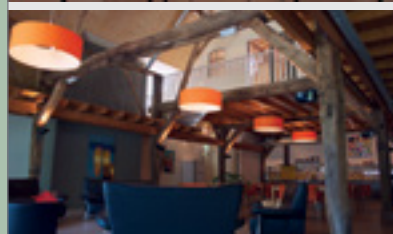
bij Carpe Diem!

Reserveren kan via 0314 65 14 24

Langeboomsestraat 5, Vethuizen • Montferland • www.hotelcarpediem.nl

Accommodatie voor
training, vergader,
en recreatiegroepen
in Gaanderen.

Informatie:
06-44115569 -
www.bongerd.eu

www.oostgelderlandbusiness.nl

OOST-GELDERLAND

't Boshuis
Fam. Rietman

het Betere Boshuis Bed
Sterk in Tent(huis) vakanties

Ook hét adres voor uw
Boerengolf... heerlijk
onthaasten in een
landelijke omgeving.

Boshuisweg 8 - 7233 SE Vierakker
Tel. 0575 - 44 13 02 www.tboshuis.nl

Op een prachtige plek in de Achterhoek, net buiten het sfeervolle dorpje Hengelo, bevindt zich de vergaderlocatie BuitenInzicht.

Ideaal voor trainingen gericht op ontplooiing en ontwikkeling, zoals teambuilding, personal coaching en mindfulness.

Koningsweg 8
7255KR Hengelo gld
0575-470086
info@buiteninzicht.nl
www.buiteninzicht.nl

Landgoed Ehzerwold

Weelderige bossen, uitgestrekte weilanden en akkers. De natuurlijke en inspirerende omgeving van Hotel Landgoed Ehzerwold spreekt tot de verbeelding.

Tegen deze achtergrond is uw vergadering, trainingsweekend, conferentie of presentatie een unieke beleving. Meer info over mogelijkheden en vergaderarrangementen, kijk op www.ehzerwold.nl.

LANDGOED EHZERWOLD
Ehzerallee 14 - 7218 BS ALMEN
T: 0575-431143 - I: www.ehzerwold.nl

Landhuis de Bevermeer

Graag verwelkomen wij u en uw relaties, collega's of cursisten voor uw training of workshop in een persoonlijke, natuurlijke en inspirerende omgeving. Landhuis de Bevermeer is een stijlvolle, unieke en sfeervolle locatie, gelegen in twee hectare privé natuurbos op 10 minuten rijden vanaf de A12. Zeer geschikt voor exclusief gebruik door groepen van 10 tot 15 personen, die prijs stellen op privacy, rust en sfeer.

Bevermeerseweg 12 - Angerlo
T 088 4530542
E info@landhuisdebevermeer.nl
I www.landhuisdebevermeer.nl

GRAND-CAFÉ RESTAURANT GROESKAMP
Koopmanslaan 3 - 7005 BK Doetinchem - T: 0314-370480
E: info@groeskamp.nl - I: www.groeskamp.nl

Gelders
GROENLAND

groepsaccommodaties en meer...

Inspiratie, rust en ruimte vindt u bij Gelders Groenland in Barchem. Het adres voor groepsvakanties, vergaderingen en teambuilding activiteiten. Families, vrienden en zorggroepen tot 45 personen kunnen hier, genietend van het buitenleven vakantie vieren.

Voor de zakelijke markt bieden wij verschillende vergaderarrangementen, met of zonder overnachting. Bezoek de website: www.geldersgroenland.nl en laat u verrassen op de virtuele rondleiding!

Haytinksdijk 1b, 7244 NZ Barchem / Tel. 06-53153580 / 06-12996251
info@geldersgroenland.nl

MAAK KANS OP EEN EXCLUSIEVE REIS VOOR 2 NAAR CHICAGO

CHICAGO

www.fellowes.com

100
JAAR

Innovation in Motion™
Sinds 1917

Fellowes

WORK BETTER™

AUTONOME OPERATORS IN ZELFSTURENDE TEAMS - DE MENS IS DE SLEUTEL

Een totaalbenadering is bepalend voor een goed eindresultaat. Voor succesvolle zelfsturende teams werkt dit vergelijkbaar. De ervaring leert dat zelfsturende teams jammerlijk falen wanneer zij los staan van het grotere proces - het proces van TPM (total productive maintenance). De autonome operator is dus niet vogelvrij, maar moet als deel van het geheel gezien worden om goed te functioneren. Dat begint bij mij als leidinggevende. Ik moet mijn rol als manager vaarwel zeggen. Dat moet je wel durven!

VOLG MAXIME EN HAAR BLOGS VIA [HTTP://WWW.CBTVOORRESULTATEN.NL/MAXIME](http://www.cbtvoorresultaten.nl/maxime)

Waarom werkt het bij de één wel en bij de ander niet? Daarvoor moet je terug naar de essentie. Het werkt alleen wanneer je de autonome operator en het zelfsturende team ziet als deel van het geheel. Het geheel van totale productiviteitsverbetering, oftewel TPM. Binnen die context draagt elke individuele operator verantwoordelijkheid voor de verbetering van kwaliteit, efficiëntie, veiligheid en duurzaamheid. Maar 'het geheel' omvat meer dan deze vier pijlers.

HET PROCES VAN CULTUURVERANDERING

De individuele verantwoordelijkheid brengt doorgaans een grote cultuurverandering met zich mee. Veranderingen gaan nooit zonder slag of stoot, dus daar ligt jouw eerste taak als leidinggevende. Het sturen van cultuurverandering begint bij jouw eigen verandervermogen. Kruip in je rol als procesoperator en stel je zelf de volgende vragen: Sta je 100% achter de doelstellingen? Begrijp én overzie je wat de beoogde resultaten zijn? Ben je bereid je rol als manager in te ruilen voor een rol als assistent van de operator?

Dat betrekken van medewerkers vraagt natuurlijk de nodige tact. Een tactiek die zich kenmerkt door informatie en focus op kansen. Zo voorkom je angst en weerstand. In deze fase van het raffineren van zelfstandige teams gaat het om het afstellen van de juiste communicatiestroom en het opleiden of trainen van de werkvloer. Pas als elk individu de juiste vaktechnische, methodische en team-competenties heeft, pas dan ben je klaar voor het daadwerkelijk opzetten van je teams.

TOOLS OM MEE TE BEGINNEN

Wil je concreet aan de slag met het opzetten en begeleiden van zelfsturende teams, dan heb je in je rol als procesoperator de juiste tools nodig. Gereedschappen om het proces te sturen en bij te stellen. Er zijn verschillende instrumenten zoals SMED, de 1-10-100 regel en OEE (Overall Equipment Effectiveness). Tools die je helpen met inzicht en het maken van keuzes.

Waar het echter vooral om gaat zijn natuurlijk de operators zelf. Wil je vandaag nog begin-

nen met het ontwikkelen van het autonoom vermogen? Vul dan de vaardighedenmatrix in. Dat geeft je een beeld van de competenties per individu en helpt je met het samenstellen van je teams. Download de gratis vaardighedenmatrix op <http://www.cbtvoorresultaten.nl/matrix/>.

OVER MAXIME VAN DE MEER EN CBT

In Maxime komt ruim 25 jaar ervaring in het trainen en opleiden van de werkvloer samen. De voorbeelden komen uit de dagelijkse praktijk bij uiteenlopende bedrijven en zijn een feest (of soms een nachtmerrie) van herkenning voor Plant Managers, leidinggevend en operators in de maakindustrie. Gecombineerd met de theoretische achtergrond uit de lesstof, vertelt Maxime over situaties die zich werkelijk voorgedaan hebben en hoe je daar vanuit de visie van cbt op kunt reageren. Elke aanpak heeft slechts één doel: het behalen van resultaten waar je u tegen zegt.

KOUD op de werkplek?

Kies voor onze infraroodverwarming!

HEATFun®

www.werkplekverwarming.nl

InCassobond
INTEGRATION IS COMMUNICATION

Grotestraat 35
7081 CB Gendringen
085-7600267

INFO@INCASSOBOND.NL - WWW.INCASSOBOND.NL

Groothandel in koffie, koffiemachines,
snoep & frisdrank automaten.

est 2014

KOFFIE+

• JOUW FRIJZE IS ONZE PASSIE •

Gelreweg 24 3843 AN Harderwijk T 0341 76 72 95 www.koffie-plus.nl

Samen werken aan de veiligheid

Bureau Voor Bedrijfsveiligheid
BvB
Wogereis Uift

Preventie
Risico inventarisatie (RI&E)
Bedrijfsnood- en ontruimingsplannen

Opleiding en training
BHV / VCA
EHBO
Reanimatie + AED

Onderhoud, keuring en levering
Blusmiddelen en noodverlichting
Inbraak- en branddetectie
Camerabewaking / AED

Ir. Sassenstraat 30
7071 BC Uift
T 0315-630604
M 06-51865843
E info@bedrijfsveiligheidwogereis.nl

WWW.BEDRIJFSVEILIGHEIDWOPEREIS.NL

HULSHOF
KANTOOR SPECIALISTEN

www.hulshof-kantoorpecialisten.nl - **Lichtenvoorde**

kantoorartikelen | kantoomachines | kantoormeubelen | projektinrichting

WORKWEAR

4 ALL

ONS DOEL
IS U ONTZORGEN
IN WERKKLEDING EN WERKSCHOENEN

www.workwear4all.nl

JAWS is hunting for talent!

Op zoek naar een nieuwe uitdaging in de techniek?
Bezoek onze website voor alle actuele vacatures in de regio:

www.jaw-s.nl

Volg ons via:

Vestigingsadres
JAVVS B.V.
Silvoldseweg 5
7061 DK Terborg

Contactgegevens
T: +31 (0)315 339 200
E: info@jaw-s.nl
I: www.jaw-s.nl

INTEGRITY

design

INTERNET DIENSTEN

WEBSITES WEBAPPLICATIES MARKETING
WWW.INTEGRITYDESIGN.NL

F.B. DEURVORSTSTRAAT 43 - 7071BG - ULFT - T: 06 - 53 83 98 37

WIJ WÉNSEN U NIET ALLEEN EEN PRETTIG 2017...

... wij maken ons er ook hard voor. Want wát er dit jaar ook gebeurt, Heilbron is net als de afgelopen 85 jaar gewoon in de buurt en weet raad op het gebied van **assurantiën, pensioenen, hypotheke, ziekteverzuim**, enzovoort. Zo zijn zaken goed geregeld en hoeft u zich daar niet druk over te maken.

zéker weten, zéker leven.

Heilbron

Edisonstraat 92

7006 RE Doetinchem

Postbus 99

7000 AB Doetinchem

t (0314) 37 32 60

f (0314) 37 32 70

e info@heilbron.nl

www.heilbron.nl

HEILBRON

Anno 1932

zéker weten, zéker leven.

TECHNISCH INTERMEDIAIR

JAWS is hunting for talent!

JAWS is als intermediair dé partner voor opdrachtgevers en kandidaten. Vanwege ons regionale netwerk en onze persoonlijke benadering zijn wij in staat om de perfecte match te realiseren tussen kandidaten en opdrachtgevers. Bovendien kijken wij verder dan alleen het CV en verdiepen wij ons graag in jou. Door onze jarenlange ervaring in de technische branche, weten wij wat er speelt in de markt. Of het nu gaat om werving en selectie, detacheren, uitzenden of payrolling, bij ons ben je aan het juiste adres!

Alle actuele vacatures

- Assemblagemedewerkers
- Beveiligingsmonteurs
- CNC - Draaiers
- CNC - Frezers
- CNC - Kanters
- Elektromonteurs
(industrie/machinebouw)

- Engineers (starters/ervaren)
Mechatronica - Elektro - Hardware -
Mechanisch - Software - Technisch
Commercieel - R&D - Field Service
- Lassers (TIG/MIG/MAG)
- Machinebouwers
- Machineoperators

- Medewerkers technische dienst
- Engineers (starters/ervaren)
- Montagemedewerkers
- Panelenbouwers
- PLC - Programmeurs
- Productiemedewerkers
- Timmerlieden

Denk jij de persoon te zijn die op één van onze vacatures past, solliciteer dan direct via info@jaw-s.nl. Voor alle vacatures verwijzen wij je graag naar onze website www.jaw-s.nl. Alle actuele vacatures en ontwikkelingen zijn tevens te vinden op onze Facebook-, LinkedIn- en Twitterpagina.

Opleidingen

Naast het bemiddelen van werkzoekenden naar opdrachtgevers, bieden we bij JAWS ook het concept 'Gemaakt voor de techniek!' aan.

'Gemaakt voor de techniek!' is een opleidingstraject waarbij werkzoekenden met behoud van uitkering binnen 4 tot 6 maanden op een unieke wijze opgeleid worden voor een baan in de techniek.

De opleiding wordt voor je op maat samengesteld, hierdoor leer je precies wat nodig is om jouw toekomstige functie succesvol in te kunnen vullen. Investeren in jezelf op een bijzonder manier! Voor meer informatie bekijk de pagina 'Opleidingen' op onze website.

Wij hopen je snel te helpen met het vinden van jouw droombaan!

Wij zijn geopend van maandag t/m vrijdag van 08.30 uur tot 17.30 uur. Om je ook van dienst te zijn buiten kantooruren zijn wij iedere dondagavond geopend tot 20.00 uur.

MEETSMA ADVIES BRENGT STRUCTUUR IN ORGANISATIES

Douwe Meetsma (Meetsma Advies) is specialist in het begeleiden van ondernemingen bij het verbeteren van de bedrijfsvoering. Niet elk bedrijf is namelijk even efficiënt ingericht, weet hij: "Organisatiestructuren en bedrijfsprocessen groeien niet altijd mee met de dynamiek van een onderneming. Problemen die daardoor ontstaan worden vaak provisorisch opgelost en niet professioneel." Meetsma Advies analyseert bedrijven en brengt de structuur terug in de organisatie.

Douwe Meetsma (Meetsma Advies) is specialist in het begeleiden van ondernemingen bij het verbeteren van de bedrijfsvoering. Niet elk bedrijf is namelijk even efficiënt ingericht, weet hij: "Organisatiestructuren en bedrijfsprocessen groeien niet altijd mee met de dynamiek van een onderneming. Problemen die daardoor ontstaan worden vaak provisorisch opgelost en niet professioneel." Meetsma Advies analyseert bedrijven en brengt de structuur terug in de organisatie.

Volgens Douwe Meetsma is het belangrijk om klanten en relaties te laten zien dat u continu werkt aan verbetering van processen, producten en diensten en dat u net als zij veel waarde hecht aan kwaliteit: "Goed functionerende kwaliteitssystemen zorgen dat alles wat u levert voldoet aan de hoogste internationaal gestelde kwaliteitseisen. Wij bieden relevante professionele ondersteuning bij het kwaliteitsproces."

COACHING & ADVIES

'Coaching en advies' gaat over kwetsbaarheid en vertrouwen bij voorzitters, directeuren en managers. "Binnen de organisatie is het moeilijk om iemand écht in vertrouwen te nemen", weet Meetsma. "Soms begrijpt een ondernemer niet waarom dingen niet lukken. Hij of zij zoekt dan een onafhankelijke partij, een meedenkende en meevoelende partner. Die partner kunnen wij zijn."

INTERIM MANAGEMENT

"Soms is ter overbrugging van een piekperiode tijdelijke invulling een goede oplossing", vertelt Meetsma verder. "Een manager is ziek of u kunt – lopende een werving & selectieperiode – een opengevallen post niet onbezet laten. Ik beschik over een groot netwerk van competente en ervaren managers die zo'n post kunnen invullen."

www.meetsma.nl - 06 534 050 75

Over Douwe Meetsma:

"Ik ben een resultaatgedreven adviseur en (interim) manager met een focus op het menselijke perspectief. Binnen mijn projecten is dit altijd een belangrijke factor geweest bij de uitvoering van een verandering (cultuur, marktgerichtheid, professionalisering). Tijdens mijn loopbaan heb ik ervaring opgedaan in diverse branches, nationaal en internationaal."

ALTIJD DE BESTE PRIJS!
WWW.BESTELRENT.NL

Verhuur | Shortlease | Leasing

45

Degenschermmer zoekt sponsoring voor het EJK

Help Timothy Assmann (14) naar de Europees Jeugdkampioenschappen 2016/2017.

Kijk voor meer informatie op www.facebook.com/helpmijnaarhetejk

"De juiste aanpak voor uw kwaliteitszorg"

Meetsma | Advies

Brengt *structuur* in uw organisatie

KWALITEITSZORG & CERTIFICERING ORGANISATIEONTWIKKELING COACHING
CONFLICTHANTERING BEDRIJFSOPLEIDINGEN WWW.MEETSMA.NL

ROEP OM MEER PROFESSIONALITEIT BIJ CROWDFUNDING

MILJARDENBUSINESS MOET VOLWASSEN WORDEN

Als het gaat om crowdfunding hoort Nederland bij de Europese koplopers. De opmars van deze alternatieve financieringsvorm houdt zeker nog aan, met een verwachte groei tot 200 miljoen euro dit jaar. Wel waarschuwt de AFM dat investeerders de risico's van crowdfunding onderschatten. Resultaten en rendement zijn vaak minder dan wordt voorgespiegeld, de faalkans is groter. Dit neemt niet weg dat crowdfunding voor kredietvragers en financiers een aantrekkelijke optie kan zijn.

Het onderzoek "Current State of Crowdfunding in Europe" van het pan-Europese kenniscentrum Crowdfundingweb geeft inzicht in de status quo van dit financieringsinstrument in 25 landen. Volgens de in maart gepresenteerde resultaten ging vorig jaar in Nederland naar schatting 128 miljoen euro om in crowdfunding. Bijna 100 miljoen daarvan betrof leningen aan bedrijven. Op de totale financieringsmarkt een bescheiden bedrag. Wel brengt het Nederland op het gebied van crowdfunding aan de Europese top.

NUMMER 2

Koploper is het Verenigd Koninkrijk met een crowdfundingmarkt van meer dan 2,5 miljard euro. Aan de overzijde van het Kanaal komt al 10% van het vreemd vermogen in het mkb van alternatieve financieringsvormen zoals crowdfunding. Daarbij zijn institutionele beleggers de grootste financiers. Na Frankrijk, Duitsland en Zweden neemt Nederland de vijfde positie in. Afgezet tegen het bevolkingsaantal is Nederland zelfs nummer 2, na het Verenigd Koninkrijk.

NIET ZO COOLE KOELER

Financiering door de crowd kent meerdere vormen. Bij leningcrowdfunding betalen bedrijven het verstrekte geld met rente terug. In het geval van equitycrowdfunding worden aandelen verstrekt in ruil voor financiering. Via platforms als Kickstarter is vaak sprake van korting door de voorfinanciering van nog te ontwikkelen producten of initiatieven. Het aanbod is hier zeer divers, variërend van kleding en gadgets tot boeken en nog veel meer. De enthousiast gepresenteerde ideeën

slagen niet altijd. Zo haalden de makers van de veelbesproken Coolest Cooler ruim 13 miljoen dollar op via Kickstarter. Na grote problemen met de productie ging het bedrijf begin dit jaar failliet.

ULTIEM MARKTONDERZOEK

Voor bedrijven met kredietbehoefte is crowdfunding een laagdrempelige manier om in een korte tijd een groot publiek te bereiken. Dat kan niet alleen de benodigde financiering opleveren, maar is in feite ook het ultieme marktonderzoek. Daarbij wordt immers niet gevraagd of iemand in een bedrijf, product of dienst gelooft maar of hij of zij er ook daadwerkelijk in wil investeren. Lukt dat in voldoende mate dan zegt dat veel over de slagingskansen. Ook het vermogen om een netwerk op te bouwen en aan te spreken, wordt met crowdfunding getest. Een belangrijk aspect van ondernemerschap.

MEER TRANSPARANTIE

Mede door de terugtrekkende banken – zij zien crowdfunding als een welkome aanvulling – raken steeds meer partijen vertrouwd met het instrument. Kijkend naar de impact in het Verenigd Koninkrijk is in ons land nog veel ruimte voor groei. Nu de omvang van crowd-

“HET ZOU ZONDE ZIJN ALS FUNDERS ZICH MISLEID VOELEN EN HET VERTROUWEN IN CROWDFUNDING VERLIEZEN.”

funding toeneemt, stijgt ook de roep om meer professionaliteit. Crowdfunders zijn vaak niet transparant genoeg, constateert het eerdergenoemde rapport van Crowdfundingweb. Daardoor kon een groot deel van de Europese experts waar de onderzoekers mee samenwerkten geen betrouwbare data over hun thuismarkt produceren. Ook de AFM is kritisch over crowdfunding. Volgens de toezichthouder onderschatten investeerders de risico's die samenhangen met deze financieringsvorm. De AFM baseert zich op de eerste uitkomsten in een evaluatie van de crowdfundingvoorschriften die per 1 april 2016 zijn geïntroduceerd. Een deel van de investeerders zou de faalkans te laag inschatten. En een veronderstelde 2,5% mislukte projecten vindt de AFM niet realistisch.

RENDEMENT IS LAGER

Lex van Teeffelen is lector financiële en economische advisering aan de Hogeschool

De Coolest Cooler haalde ruim 13 miljoen dollar op via Kickstarter.

Utrecht en volgt de ontwikkelingen op het gebied van crowdfunding op de voet. Hij meldt dat in 2016 naar verwachting een kleine 200 miljoen wordt geïnvesteerd vanuit de crowd, vooral in het Nederlandse mkb. Ruim driekwart van dit bedrag wordt volgens Van Teeffelen besteed aan het verstrekken van leningen. De lector investeert ook zelf en heeft in een aantal crowdfunders een portfolio opgebouwd. In een blog maakt hij melding van zijn ervaringen. In plaats van de beloofde percentages tussen de 3,5 en 8% blijkt het werkelijke rendement ongeveer de helft lager. Er wordt namelijk geen rekening gehouden met de tussentijdse aflossingen. Hierdoor wordt het bedrag waarover de beloofde rente wordt uitgekeerd lager. Verder moet nog rekening worden gehouden met de kosten en schade door eventuele wanbetalers.

IMAGOPROBLEEM

Maar al is het rendement lager dan verwacht, Van Teeffelen schat in dat de crowdfunding in zijn portfolio meer opbrengt dan een spaarrekening of deposito. De lector blijft fan. "Crowdfunders kunnen ondernemers financieren die voor banken niet interessant zijn. Dat ligt voor een belangrijk deel in de hoge kosten en weinig innovatieve ICT en werkwijze van de banken." Wel roept Van Teeffelen op tot een eerlijke informatieverstrekking door de werkelijke rendementen te vermelden. "Geef funders transparante informatie vooraf op de website en binnen hun portfolio. Geef de netto effectieve rente

weer, dan kun je die vergelijken met beleggen en bankrentes. En laat betalingsachterstanden en niet-terugbetalingen real-time zien. Anders krijgt crowdfunding op termijn hetzelfde imagoprobleem als banken nu hebben. Het zou zonde zijn als funders zich misleid voelen en hun vertrouwen in crowdfunding verliezen."

DUURZAAM EN PROFESSIONEEL

De recente oprichting van de Stichting Crowdfundersbelangen moet bijdragen aan de noodzakelijke professionalisering van de sector. De stichting behartigt de collectieve belangen van beleggers c.q. crowdfunders. De stichting wil als onafhankelijke toezichthouder opereren op ondernemingen en instellingen die door middel van crowdfunding zijn gefinancierd. Ook wil zij het gebruik van zekerheden als pandrecht bevorderen. "Crowdfunding wordt een miljardenbusiness maar moet snel volwassen worden," vinden Mark Olie en Stephan van de Vusse, bestuurders van Stichting Crowdfundersbelangen. "De AFM wil deze vorm van financiering verduurzamen en professionaliseren maar maakt zich zorgen over het te lage risicobesef van beleggers en het risicobeheer van lopende trajecten. Als crowdfundingplatforms zich aansluiten bij een onafhankelijke toezichthoudende stichting, krijgt de sector het door de AFM beoogde duurzame en professionele karakter."

JAN BAAN VOORSPELT DE MACHT VAN DE EINDGEBRUIKER

"IT VERDWIJNT"

Liever spreekt hij van IT dan van ICT, maar in zijn toekomstscenario dekt de laatste term wél de lading wanneer je de letters uitlegt als 'informatie', 'collaboratie' (samenwerking) en 'telegrafie'. Volgens Jan Baan, één van de nestors van de Nederlandse IT-branche, gaat deze sector totaal op de schop en krijgt de eindgebruiker de touwtjes in handen.

TEKST/FOTOGRAFIE: AART VAN DER HAAGEN

Baan, een fenomeen in wat we op zijn aandringen als de IT-branche aanduiden, zonder de C van communicatie. Hij stond in 1978 aan de wieg van de sector op Nederlands grondgebied en bouwde met zijn broer Paul een miljarden-imperium uit, sinds 1995 beursgenoteerd aan het Damrak en de Nasdaq. Drie jaar later kwalificeerde het gezaghebbende Amerikaanse onderzoeks- en adviesbureau Gartner de toonaangevende Nederlandse speler in ERP-software (Enterprise Resource Planning oftewel het vastleggen van alle bedrijfsprocessen) als één na grootste, maar vooral meest visionaire speler in zijn soort, wereldwijd. 1998 bracht voor Baan echter ook het moment om uit Baan Company te stappen. "Ik zie mezelf niet als een aandeelhouder en een bestuurder, maar als een ondernemer. Als veteraan in de IT had ik de tijden van de inhoudelijke informatie meegemaakt en zag de sector, met daarin onze onderneming, steeds meer tot stilstand komen. In mijn optiek bestaat een écht innovatief bedrijf niet langer dan twintig jaar, daarna wordt het te complex en groeit het boven de gene uit die ooit het kind op de wereld zette. Een goede organisatie heeft de slagkracht om het idee van de bedenker naar de markt te brengen, maar daarmee komt het blijven innoveren steeds meer in de verdrukking."

BOEING, FOKKER

Als oprichter en eigenaar - samen met zijn zoons - van het veel kleinschaliger Vanenburg Software in Putten, voelt Baan zich nog steeds innovatief betrokken. Hoewel hij met gepaste trots terugdenkt aan de tijd dat hij gerenommeerde multinationals als Boeing, Fokker, Komatsu en Liebherr bediende met innovatieve ERP-software, is hij er de man niet naar om in het verleden te blijven hangen, ook al oefent dat wel wezenlijke invloed uit op de toekomst zoals hij zich die voorstelt. De energie spat ervan af als Baan met behulp van dia's en een whiteboard, waarop hij driftig schema's tekent met een stift, in heldere en krachtige taal een tijdreis van de laatste jaren zeventig tot 2018 schetst. Waar een zeventiger met zijn staat van dienst geneigd zou zijn het rustiger aan te doen, heeft Baan een missie: het voortouw nemen in het teweegbrengen van een omwenteling in de IT-sector, in zijn geval speciaal gefocust op de smart industry. "Ik kijk niet vooruit naar de heel verre toekomst, maar naar de ontwikkeling binnen twee jaar. Dan moeten er al wezenlijke dingen veranderen." Het prikkelde de nieuwsgierigheid naar de boodschap van Baan, waarbij hij ons meeneemt naar de pionierstijd van de IT.

GROTE SILO

"Wanneer je verleden, heden en toekomst onder de loep neemt, mag je drie fasen benoemen," legt Baan uit. "De wortels van de IT liggen in het vastleggen van transacties, bedrijfsprocessen, zoals het bijhouden van de voorraad, het invullen van boekhoudkundige posten en de berekening van de capaciteit. In de jaren tachtig groeide dat langzaam uit tot ERP-software, althans, dat wat het had moeten zijn: het in kaart brengen van alle bedrijfsprocessen, het onderling koppelen en het managen daarvan. Zie het als een grote silo waarin alles belandt. Waar trad nu het probleem op? De techniek bleek best in staat om alles te verwerken, maar het lukte niet om dat proces te verenigen met de vaardigheid van de mensen. Sinds de tijd dat internet zijn grote vlucht nam, communiceren we met zijn allen op allerlei vlakken en daardoor ontstaan verschillende entiteiten, met als resultaat dat de bedrijfsprocessen versnipperd raken en in meerdere silo's belanden. Daarmee realiseer je dus niet het overzicht dat je via ERP had willen verkrijgen."

BANG VOOR EIGEN SCHADUW

Vanuit de drang om dit probleem het hoofd te gaan bieden, om ERP alsnog op een effectieve en heldere wijze in te vullen, stapte Baan in 1998 uit Baan Company. "Achteraf te vroeg. Ik wilde de processen in de onderneming centraal zetten, maar veel managers durfden niet mee te gaan in de verandering. CIO's, chief information officers, waren bang voor hun eigen schaduw. Ze zaten veilig in het pluuche en hadden voor zichzelf zoiets van: 'Waarom zou ik risico nemen en mogelijk mijn eigen positie in gevaar brengen door alle bedrijfsprocessen op een andere manier in kaart te laten brengen?' De complexiteit zorgde ervoor dat andere bestuurders en aandeelhouders nauwelijks inzicht kregen in de knelpunten. Het reilde en zeilde en de CIO's vonden dat prima. Inmiddels bevindt de IT-sector zich wel in de tweede laag: het bundelen van alle deelprocessen tot één totaal, tot één end-to-end-proces voor het gehele bedrijf. Ik zou dat geen innovatie willen noemen, maar het alsnog waarmaken wat in het verleden beloofd werd. Onze branche steekt lang niet zo progressief in elkaar als velen denken. Dat beeld berust op de pionierstijd, de jaren tachtig. Daarna hielden slimme marketeers het zorgvuldig in stand. Wat vooral veranderde, was de verpakking."

BOERENVERSTAND BLIJFT REGEREN

Baan vindt er geen doekjes om: in de IT-sector draait alles nog steeds om dezelfde complexe

technologie als in het (verre) verleden. "De systemen zijn danig verouderd en de branche heeft er alle belang bij om ze in stand te houden, omdat er veel onderhoud aan zit, dat specialisme vergt. Dat past niet meer in deze tijd, waarin we technologie en informatie democratisch maken. Ik vind de smartphone, inmiddels bereikbaar voor iedereen, het perfecte voorbeeld van hoe het wél moet. Hij stelt je in de gelegenheid toegang te krijgen tot alles wat jij belangrijk vindt. Als gebruiker stem je hem af op je handelen en wordt hij de basis van steeds meer dingen. Jij zit op de bestuurdersstoel, het boerenverstand blijft regeren. Van al die miljarden vergelijkbare toestellen in de wereld zijn er geen twee hetzelfde geconfigureerd, bij wijze van spreken. Je krijgt een dashboard voorgeschoteld en kiest je favoriete applicaties, die je naar believen instelt. Tesla laat zien dat het in de autowereld ook die kant op gaat. De techniek verdwijnt onder de motorkap en zal straks steeds minder onderhoud vergen. Enkele bedrijven in de wereld bouwen dan nog de hardware, noem dat het ambacht. Voor de gebruiker moet alles simpel en overzichtelijk zijn, zodat iedereen het snapt, want dat vormt de basis van democratie in technologie."

PATROON DOORBREKEN

Zaken minder complex maken. "Precies," bevestigt Baan. "We moeten dingen met elkaar gaan delen, afscheid nemen van het geheim houden van informatie, zoals Coca-Cola dat nog steeds doet. Het betekent een patroon doorbreken voor de IT-sector, die daarmee zal verdwijnen in zijn huidige vorm. Ja, dat doet pijn, maar de ommezwaai is al in gang gezet en aldus onvermijdelijk geworden. Zie het als suiker. Door het steeds weer te consumeren, wekt het iedere keer nieuwe behoefte in je lichaam op. Je moet ingrijpen om er los van te komen. Gebruikers zullen in toenemende mate gaan dicteren hoe ze het willen hebben en dat bespoedigt dit proces alleen maar." Ook aan die kant signaleert Baan een belangrijke ontwikkeling, met de smart industry in de voorhoede. "Er leeft bij mensen angst dat technologie, zoals robots en 3D-printers, steeds meer hun rol overneemt. Dat klopt, maar het zet hen niet buitenspel. Allereerst zullen we door de minder arbeidsintensieve processen steeds meer industrie terughalen van verre streken naar hier, iets dat je al ziet gebeuren. Dat creëert vanzelf nieuwe functies, alleen al vanuit het feit dat service op dit moment vaak het ondergeschoven kindje is. Als een arts dertig procent van zijn tijd aan administratie moet besteden, maakt dat de wachtlijsten in de zorg er niet korter op... De

Jan Baan stond in 1978 aan de wieg van de IT-sector in Nederland

verschuiving zal een forse verhoging van het rendement met zich meebrengen, bij eenzelfde verdeelbaar vermogen.”

PIJN

Volgens Baan tekent zich een tweedeling af: de expertise van een ondernemer versus de kenniswerker. “De mens binnen het bedrijf moet zich heel bewust worden van zijn taak, zijn rol in het geheel, zijn bijdrage aan het proces. Dat betekent vaardigheden afstemmen op het werk, eigen talenten verbeteren en de competenties uitbreiden tot een pakket van specialiteiten, altijd vanuit de gedachte: wat betekent het voor een klant? Zeker, het vergt aanpassingsvermogen en een flexibele instelling, want je moet een drempel bij jezelf overwinnen. Het is daarom zaak om te zorgen voor prikkels, anders kom je niet tot vernieuwing. Als je niet per se hoeft, word je lui. Je kunt alleen leren in pijn. Hoe eng ook, verrijk jezelf, al zal dat bloed, zweet en tranen kosten. Wanneer je doorzet, doet de pijn van gisteren vandaag geen zeer meer en verruil je de frustratie voor positieve energie om jouw bijdrage aan het proces te leveren. De huidige IT-sector gaat hiermee te maken krijgen; medewerkers zullen uit hun veilige zone moeten komen. Cru gesteld: de tijd van klanten uitmelken ligt achter ons.”

KRACHTEN BUNDELEN

Nu brengt Baan de derde laag aan de orde. “Die combineert de juiste elementen van de eerste twee lagen met een nieuwe manier van dienstverlening, namelijk ‘buiten de poort denken’. Bij de oude situatie kun je een parallel trekken met het kopen van een auto. Je krijgt hem afgeleverd en moet er dan zelf de services omheen gaan regelen. In de wereld van morgen integreren wie die allemaal in één keten en nemen we geen afscheid meer van ons product nadat het de poort heeft verlaten. Geholpen door internet verbinden we alle diensten met elkaar. Moet een leverancier dan alles kunnen? Nee, groei is juist niet van toepassing. We gaan naar een systeem van netwerkorganisaties toe, waarin specialisten op allerlei fronten de krachten bundelen en elkaar inschakelen om de klant de juiste, kwalitatief hoogwaardige services te bieden. Dat zal leiden tot intensief samenwerken. Juist voor het MKB liggen daar gigantische kansen. De kleinere spelers hoeven zich niet meer de mindere te voelen ten opzichte van de grotere, loggere partijen die meer investeringskracht hebben. Ze innoveren juist makkelijker, door hun flexibeler structuur en instelling. De big data van Google - in de afgelopen twee jaar zijn meer gegevens verzameld dan ooit tevoren - spelen hen daarbij in de kaart.”

LEF

Baan keert weer even terug bij zijn verhaal over het wegstoppen van de basistechniek onder de motorkap en het gebruiksvriendelijk beheren van alle applicaties via het dashboard. “We creëren straks een open standaard, compatibel voor iedereen. Software moet simpeler worden, zodanig dat de gebruiker alles zelf kan beheren, omringd door de expertise en ondersteuning van de specialisten om hem heen. De partners uit de netwerkorganisatie, dus. Zij ontwikkelen applicaties die de gebruiker zelf kan selecteren en configureren, met constant upgrades. Ik zou bijna willen zeggen dat personalisatiemogelijkheden straks nog meer waarde hebben dan ambachtelijke kwaliteit. Vanuit Vanenburg Software willen wij zeker een voortrekkersrol spelen op dat gebied, waarbij we ons richten op de smart industry. Duitsland loopt daarin wereldwijd voorop, maar Nederland kenmerkt zich juist door lef en een flexibele houding ten opzichte van innovatie. IT is straks verleden tijd, maar we nemen de goede elementen oftewel de twee eerste lagen mee en werken toe naar informatie, collaboratie en technologie. Juist, ICT, maar dan nieuwe stijl.”

www.vanenburgsoftware.com

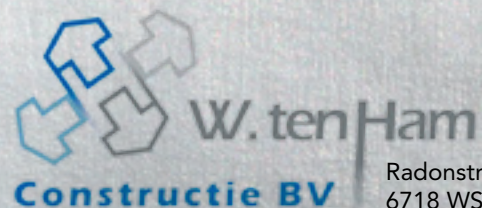

STAALHANDEL, UIT VOORRAAD LEVERBAAR!

- Lateien gestraald / gemenied en thermisch verzinkt op lengte gezaagd .
- Balkstaal uit voorraad gestraald en gemenied op lengte gezaagd.
- HEA – HEB – IPE – UNP afmetingen 100 t/m 300mm.

VANDAAG BESTELD, MORGEN AFGEHAALD!

T 0318-572 476 F 0318-573 358 E constructie@tenham.nl W www.tenham.nl

Radonstraat 8
6718 WS Ede

Eén auto. Drie aandrijfliijnen.

IONIQ

De Hyundai IONIQ Hybrid:

- Standaard automaat
- Volautomatische airconditioning
- Smart Adaptive Cruise Control
- DAB+

Nu rijklaar voor € 24.395*

A 4% Bijtelling

Ervaar zelf wat deze duurzame auto zo bijzonder maakt. Kom snel langs voor een vrijblijvende proefrit.

De combinatie van de beste aerodynamica en de nieuwste veiligheidstechnologieën maken de Hyundai IONIQ de juiste keuze. U kunt nu kiezen uit de hybride en elektrische uitvoering. De Plug-in Hybride is later dit jaar verkrijgbaar.

Hyundai IONIQ Hybrid

Tot wel 1.300 kilometer op een volle tank. Nu rijklaar vanaf € 24.395.

Hyundai IONIQ Electric

Slechts 4% bijtelling en met een actieradius van 280 kilometer. U rijdt de Hyundai IONIQ Electric al vanaf € 34.950 inclusief laadpakket**.

Lease? Vraag uw dealer voor meer informatie.

Ontdek meer op herwers.hyundai.nl

Herwers Hyundai Apeldoorn: Laan van de Dierenriem 29, tel. 055 - 369 6212

Herwers Hyundai Arnhem: Hazenkamp 15, tel. 026 - 362 80 80

Herwers Hyundai Deventer: Solingenstraat 3, tel. 0570 - 519 360

Herwers Hyundai Doetinchem: Plakhorstweg 14, tel. 0314 - 333 055

Herwers Hyundai Zutphen: Gelderhorst 2, tel. 0575 - 526 590

Ontdek meer op wikkerink.hyundai.nl

Wikkerink Autoservice: Rondweg Zuid 50, Winterswijk, tel. 0543 - 517 380

Gecombineerd brandstofverbruik van de Hyundai IONIQ Hybrid: 3,4 (l/100 km) / 29,4 (km/l); CO₂ - emissie: 79 (g/km). Uitstoot en energieverbruik is afhankelijk van gebruik. Hyundai IONIQ Electric: 11,5 kWh/100 km. CO₂-uitstoot van 0 gr/km. Verbruik is afhankelijk van gebruik. Uitstoot brandstof en energieverbruikgegevens zijn gebaseerd op tests die zijn uitgevoerd volgens Europese Verordening 715/2007/EEG. Genoemde range is gebaseerd op NEDC meetmethode. Genoemde prijs is een adviesprijs en is excl. metallic lak en eventuele opties. Zie voor kosten en voorwaarden www.hyundai.nl of vraag ernaar in de showroom. Afgebeeld model kan afwijken van standaard uitvoering. Druk- en zetfouten voorbehouden. *Vanafprijs geldt voor de Hyundai IONIQ Hybrid. **Kijk voor alle informatie over het Hyundai IONIQ Laadpakket op www.hyundai.nl.